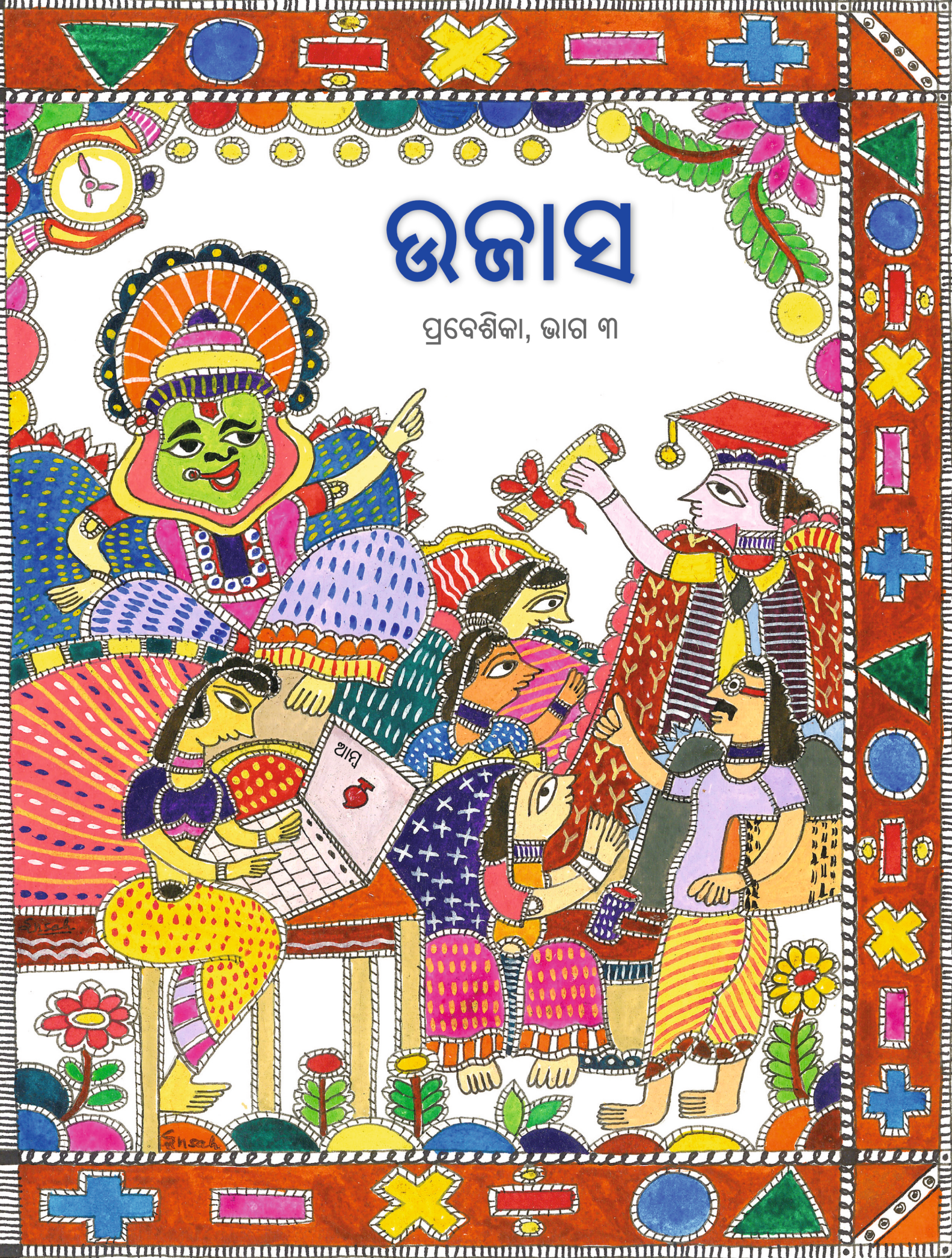
ଉଜ୍ଜାସ

ପ୍ରବେଶିକା, ଭାଗ ୩

सा विद्या या विमुक्तये

CELL FOR NATIONAL CENTRE FOR LITERACY

राष्ट्रीय साक्षरता केंद्र–प्रकोष्ठ

ଉଜ୍ଜାସ

ପ୍ରବେଶିକା

ଭାଗ -୩

विद्यया ऽमृतमश्नुते

एन सी ई आर टी
NCERT

ନବଭାରତ ସାକ୍ଷରତା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ

NATIONAL COUNCIL OF EDUCATIONAL RESEARCH AND TRAINING

ମୁଖବନ୍ଧ

ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ଶିକ୍ଷାରଏକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି 15 ବର୍ଷ ବା ତଦୁର୍ଦ୍ଧ ବୟସର ବ୍ୟକ୍ତି ଯେଉଁମାନେ କୌଣସି କାରଣରୁ ସାକ୍ଷରତା ଏବଂ ସଂଖ୍ୟାଜ୍ଞାନ ହାସଲ କରିପାରି ନାହାଁନ୍ତି ସେମାନଙ୍କୁ ପଢିବା – ଲେଖିବା ସହ ସଂଖ୍ୟାର ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ସୁଯୋଗ ପ୍ରଦାନ କରିବା। ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ, ଜାତୀୟ ଶିକ୍ଷା ନୀତି 2020 ର ସୁପାରିଶକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ, ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏପ୍ରିଲ୍ 2022 ରୁ ନବଭାରତ ସାକ୍ଷରତା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଛି, ଯେଉଁଥିରେ ପ୍ରୌଢ ଶିକ୍ଷାର ସମସ୍ତ ଦିଗ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ। ଏହି ଯୋଜନାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କେବଳ ମୌଳିକ ସାକ୍ଷରତା ଏବଂ ସଂଖ୍ୟାଜ୍ଞାନ ପ୍ରଦାନ ନୁହେଁ, ବରଂ ଏକବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀର ନାଗରିକଙ୍କ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକୁ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିବା, ଯେପରିକି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଜୀବନ କୌଶଳ (ଆର୍ଥିକ ସାକ୍ଷରତା, ଡିଜିଟାଲ ସାକ୍ଷରତା, ବାଣିଜ୍ୟିକ ଦକ୍ଷତା, ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବା ଏବଂ ସଚେତନତା, ଶିଶୁ ଯତ୍ନ ଏବଂ ଶିକ୍ଷା ତଥା ପରିବାର କଲ୍ୟାଣ), ଧନ୍ଦାମୂଳକ ଦକ୍ଷତା ବିକାଶ (ସ୍ଥାନୀୟ ନିଯୁକ୍ତି ହାସଲ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ), ମୌଳିକ ଶିକ୍ଷା (ପ୍ରାଥମିକ, ମଧ୍ୟମ ଏବଂ ମାଧ୍ୟମିକ ସ୍ତରର ସମକକ୍ଷତା ଅନ୍ତର୍ଭୂକ୍ତ କରି) ଏବଂ ନିରନ୍ତର ଶିକ୍ଷା (କଳା, ବିଜ୍ଞାନ, ପ୍ରଯୁକ୍ତିବିଦ୍ୟା, ସଂସ୍କୃତି, କ୍ରୀଡା ଏବଂ ମନୋରଞ୍ଜନ ସହିତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉନ୍ନତ ବିଷୟବସ୍ତୁ ଉପରେ ଅଧିକ ଗୁରୁତ୍ୱ) ଏହିପରି, ଏହି ଯୋଜନା ସାମଗ୍ରିକ ଭାବେ ମାନବ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱର ବିକାଶକୁ ଦେଖେ ଏବଂ ଏକ ନ୍ୟାୟଯୁକ୍ତ, ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଏବଂ ଉତ୍କୃଷ୍ଟ ନାଗରିକ ସୃଷ୍ଟି କରେ।

ନବ ଭରତ ସାକ୍ଷରତା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ (New India Literacy Programme) ର ଦସ୍ତାବିଜରେ ଏହା ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି ଯେ 2011 ଜନଗଣନା ଅନୁଯାୟୀ ଦେଶରେ 15 ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ବୟସର ଅଣ-ସାକ୍ଷରଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ହେଉଛି 25.76 କୋଟି (ପୁରୁଷ 9.08 କୋଟି, ମହିଳା 16.68 କୋଟି) ଅଟେ। 2009-10 ରୁ 2017-18 ମଧ୍ୟରେ ସାକ୍ଷର ଭାରତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅଧୀନରେ 7.64 କୋଟି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସାକ୍ଷର ଭାବରେ ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇଥିବା ଅଗ୍ରଗତିକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି ଆକଳନ କରାଯାଇଛି ଯେ ଭାରତରେ ପ୍ରାୟ 18.12 କୋଟି ବୟସ୍କ ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଦ୍ଧା ସାକ୍ଷର ନୁହଁନ୍ତି। ଜାତୀୟ ଶିକ୍ଷା ନୀତି 2020, 2030 ସୁଦ୍ଧା 100% ସାକ୍ଷରତା ହାସଲ କରିବାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ସ୍ଥିର କରିଛି ଏବଂ NCERT ରେ ଏକ ଜାତୀୟ ସାକ୍ଷରତା କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବାକୁ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଛି । ଏହି ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ କରିବାକୁ ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ତଥା ରାଜ୍ୟ ସ୍ତରରେ ନିରନ୍ତର ଅନେକ ଉଦ୍ୟମ ଚାଲିଛି।

ଏହା ସମ୍ଭବ ଯେ ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ଶିକ୍ଷା ସହିତ ଜଡିତ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନେ ସାକ୍ଷର ହୋଇନପାରନ୍ତି, କିନ୍ତୁ ସେମାନେ ଶିକ୍ଷିତ ହେବେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ଜୀବନର ସଂଘର୍ଷ ତଥା ଆହ୍ୱାନର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇପାରିବେ ଏବଂ ଉପଯୁକ୍ତ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବାରେ ସକ୍ଷମ ହେବେ । ଏହି ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଜୀବନର ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ସେମାନଙ୍କର ଭାଷା କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ଭାଷାଗୁଡ଼ିକର ମୌଖିକ ପ୍ରୟୋଗ ମଧ୍ୟ କରନ୍ତି ଏବଂ ନିଜ ନିଜ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଗାଣିତିକ ବୁଝାମଣା ସହିତ ନେଣ ଦେଣ କରନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କୁ କେବଳ ପଢିବା -ଲେଖିବା ଓ ସଂଖ୍ୟାଜ୍ଞାନ ଶିଖିବା ଆବଶ୍ୟକ କରନ୍ତି ଯାହା ଏକ ଗୁଣାତ୍ମକ ଏବଂ ସମ୍ମାନଜନକ ଜୀବନଯାପନ ପାଇଁ ବାଟ ଖୋଲିଥାଏ।

ସାକ୍ଷରତା ହେଉଛି ଏକ ବ୍ୟାପକ ଧାରଣା ଯାହା ଅକ୍ଷର କିମ୍ବା ସଂଖ୍ୟା ଜ୍ଞାନରେ ସୀମିତ ନୁହେଁ ବରଂ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଦୃଶ୍ୟ, ଶ୍ରାବ୍ୟ ଏବଂ ଡିଜିଟାଲ୍ ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀ ବ୍ୟବହାର କରି ଚିହ୍ନିବା, ବୁଝିବା, ତିଆରି (ରଚନା), ଗଣନା ଏବଂ ଯୋଗାଯୋଗ କରିବାର କ୍ଷମତା ଅଟେ। [ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସାକ୍ଷରତା ସଂଘ (ILA) ରୁ ଉଦ୍ଧୃତ]।

ଏହିପରି ଭାବରେ ମୌଳିକ ସାକ୍ଷରତା ଓ ସଂଖ୍ୟାଜ୍ଞାନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ କରିବାରେ ଏବଂ ଏକ ଉନ୍ନତ ଜୀବନଯାପନରେ ସାହାଯ୍ୟ କରେ |

ମୌଳିକ ସାକ୍ଷରତା ପାଇବା, ଶିକ୍ଷା ପାଇବା ଏବଂ ରୋଜଗାରର ସୁଯୋଗ ପାଇବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ନାଗରିକଙ୍କର ଅଧିକାର। ସାକ୍ଷରତା ଏବଂ ମୌଳିକ ଶିକ୍ଷା ଜଣଙ୍କର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ, ନାଗରିକଗତ, ସାମାଜିକ, ଅର୍ଥନୈତିକ ଏବଂ ଆଜୀବନ ଶିକ୍ଷା ପାଇଁ ସୁଯୋଗର ଏକ ନୂତନ ଜଗତ ଖୋଲିଥାଏ | ଏହି ନୂତନ ଜଗତ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଉଭୟ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଏବଂ ବୃତ୍ତିଗତ ସ୍ତରରେ ଅଗ୍ରଗତି କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାଏ। "ଜାତୀୟ ଶିକ୍ଷା ନୀତି - ୨ ୦ ୨ ୦ ର ଏହି ଦୃଷ୍ଟିକୋଣକୁ ବଜାୟ ରଖି ଉଜ୍ଜାସ ପ୍ରବେଶିକା (ଚାରି ଭାଗରେ) ନିର୍ମାଣ କରାଯାଇଛି।ଏହି ପ୍ରବେଶିକା ଗୁଡିକଏକ ସମନ୍ୱିତ ଢଙ୍ଗରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଛି, ଯେଉଁଥିରେ ଉଭୟ ଭାଷା ଏବଂ ଗଣିତ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ। ବିଷୟବସ୍ତୁ ରୂପରେ ତେରଟି ବିଷୟ (theme) ସ୍ଥିର କରାଯାଇଛି ,ଯାହା ସାଧାରଣତଃ ଆମ ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗରେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥାଏ। ଏହି ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛି - ପରିବାର ଏବଂ ପଡ଼ୋଶୀ, କଥାବାର୍ତ୍ତା , ଆମର ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗ, ଖାଦ୍ୟ ଏବଂ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ, ମତଦାନ, ଆଇନଗତ ସୂଚନା, ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପରିଚାଳନା, ସମୟ, ଭ୍ରମଣ, ମନୋରଞ୍ଜନ, ଆର୍ଥିକ ସାକ୍ଷରତା, ଡିଜିଟାଲ ସାକ୍ଷରତା, ଆଇନଗତ ସାକ୍ଷରତା, ପରିବେଶ ସଚେତନତା ଇତ୍ୟାଦି। ଭାଷା ଅଧୀନରେ, ଏହି ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ସହିତ ଜଡିତ ଅର୍ଥପୂର୍ଣ୍ଣ, ବିସ୍ତୃତ ଏବଂ ଆକର୍ଷଣୀୟ ସାମଗ୍ରୀ ଗ୍ରହଣ କରି ଓଡିଆ ଭାଷା ଏବଂ ଗଣିତ ପଢିବା ଏବଂ ଲେଖିବା ପାଇଁ ସୁଯୋଗ ସୃଷ୍ଟି କରାଯାଇଛି |ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କୁ ପଢିବା - ଲେଖିବା ଓ ଗଣିତ ଶିଖିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା ମଧ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି। ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କୁ ଶିଖିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଏହି ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା , ଶିକ୍ଷକ / ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟବହୃତ ହେବ । ଏହି ମାର୍ଗଦର୍ଶିକାରେ ସାକ୍ଷରତାର ବ୍ୟାପକତା ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ , ଭାଷା ଏବଂ ଗଣିତ ଶିକ୍ଷଣ ବିନ୍ଦୁ ଓ ଶିକ୍ଷଣ-ଶିକ୍ଷାଦାନ ପ୍ରକ୍ରିୟାର ବିସ୍ତୃତ ଭାବରେ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି । ପ୍ରବେଶିକା ଏବଂ ମାର୍ଗଦର୍ଶିକାରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ପଏଣ୍ଟଗୁଡ଼ିକ କେବଳ ପରାମର୍ଶ ପାଇଁ । ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କର ଦକ୍ଷତା, ଆବଶ୍ୟକତା ଏବଂ ସ୍ଥାନୀୟ ପରିବେଶକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି , ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଯାୟୀ ଏଗୁଡିକ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇପାରିବ।

ଉଜ୍ଜାସ ପ୍ରବେଶିକା ରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ମୌଳିକ ସାକ୍ଷରତା ଏବଂ ସଂଖ୍ୟାଜ୍ଞାନର ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ, ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଅନ୍ ଲାଇନ୍ ମଡ୍ୟୁଲ୍ କିମ୍ବା ଭିଡିଓ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସୃଷ୍ଟି କରାଯାଇଛି, ଯାହା ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ଦୀକ୍ଷା ପୋର୍ଟାଲ (DIKSHA PORTAL) ରେ ଉପଲବ୍ଧ । ଏହା ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କୁ ଶିଖିବା ଶିଖାଇବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ।

ପରିଷଦର ସମସ୍ତ ବିଷୟ ବିଶେଷଜ୍ଞ ତଥା ଅଧ୍ୟାପିକା, ପ୍ରବେଶିକା ଏବଂ ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା ପ୍ରସ୍ତୁତିରେ ଜଡିତ ପ୍ରକଳ୍ପ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ଅକ୍ଲାନ୍ତ ପରିଶ୍ରମ ପାଇଁ ପରିଷଦ କୃତଜ୍ଞତା ଜଣାଉଛି। ସେହି ସମସ୍ତ ସୃଷ୍ଟିକର୍ତ୍ତା, ସଂଗଠନମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ କୃତଜ୍ଞତା, ଯେଉଁମାନେ ସେମାନଙ୍କର ସାମଗ୍ରୀ ଏବଂ ସହକର୍ମୀଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ ନେବାରେ ଆମକୁ ଉଦାର ଭାବରେ ସମର୍ଥନ କରିଛନ୍ତି। ଏହି ପ୍ରବେଶିକା ଗୁଡିକୁ ଆହୁରି ଉନ୍ନତ କରିବାକୁ ଆମେ ଆପଣଙ୍କର ପରାମର୍ଶକୁ ସ୍ୱାଗତ କରୁଛୁ|

ସେପ୍ଟେମ୍ବର, 2022
ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ |

ଦୀନେଶ ପ୍ରସାଦ ସାକଲାନି
ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ

ନ୍ୟାସନାଲ କାଉନସିଲ୍ ଅଫ୍
ଏଜୁକେସନାଲ୍ ରିସର୍ଚ୍ଚ ଏବଂ ଟ୍ରେନିଂ

ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଦୁଇ ପଦ

ମୌଳିକ ସାକ୍ଷରତା ଏବଂ ସଂଖ୍ୟାଜ୍ଞାନ ହେଉଛି ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ଶିକ୍ଷା (ପ୍ରୌଢ ଶିକ୍ଷା) ର ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଂଶ। ଏହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି 15 ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ବୟସର ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କୁ ସାକ୍ଷର କରିବା, ଯେଉଁମାନେ ଶିକ୍ଷିତ କିନ୍ତୁ ବର୍ଣ୍ଣମାଳା ଜ୍ଞାନ ନାହିଁ, କିମ୍ବା ଯେଉଁମାନେ ଅଣସାକ୍ଷର। ନବ ଭରତ ସାକ୍ଷରତା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ (New India Literacy Programme) ଅଧୀନରେ, ସେହି ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ପଢିବା-ଲେଖିବା ଏବଂ ସଂଖ୍ୟାଜ୍ଞାନ କୌଶଳ ପହଞ୍ଚାଇବାକୁ ପଡ଼ିବ, ଯେଉଁମାନେ କୌଣସି କାରଣରୁ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଶିକ୍ଷାରେ ଯୋଗ ଦେଇପାରି ନାହାଁନ୍ତି, ତେଣୁ ଏହା ସମ୍ଭବ ଯେ ସାମାଜିକ ସଚେତନତା କେନ୍ଦ୍ର କିମ୍ବା ଆପଣଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ ଆସୁଥିବା ଅଣସାକ୍ଷର ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ପଢିବା ଏବଂ ଲେଖିବା ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ସ୍ତରରେ ଅଛନ୍ତି।

ଆମକୁ ଧ୍ୟାନ ଦେବାକୁ ହେବ ଯେ ଏହି ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନେ ବୁଦ୍ଧିମାନ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ଦୀର୍ଘ ଜୀବନର ଅଭିଜ୍ଞତା ଅଛି। ସେମାନେ ନିଜ ଜୀବନର ପ୍ରତିକୂଳ ପରିସ୍ଥିତିର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୁଅନ୍ତି ଏବଂ ସେସବୁକୁ ଅନୁକୂଳ କରିବାର ଦକ୍ଷତା ମଧ୍ୟ ରଖିଛନ୍ତି । ଏହା ସମ୍ଭବ ଯେ ଏହି ଲୋକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅଧିକାଂଶ ଶ୍ରମିକ ଅଟନ୍ତି ଯେଉଁମାନେ ଘରେ କିମ୍ବା ବାହାରେ କିଛି କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିୟୋଜିତ ହୁଅନ୍ତି କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କିଛି ଦାୟିତ୍ୱ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି। ଆମର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହେଉଛି ସାକ୍ଷରତା/ପଢିବା -ଲେଖିବା ଏବଂ ଗଣିତର ଧାରଣାକୁ ସେମାନଙ୍କର ଦୈନନ୍ଦିନ ଜୀବନ ପାଇଁ ସହଜ କରିବା ଯାହା ମାଧ୍ୟମରେ ସେମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଅଭିଜ୍ଞତା ଏବଂ ଦକ୍ଷତା କୁ ଦୃଢ କରିବେ ଏବଂ ବିସ୍ତାର କରିବେ। ଆହୁରି ମଧ୍ୟ, ସେମାନେ ଏହି ଦକ୍ଷତାକୁ ଜୀବନର ବିଭିନ୍ନ ପରିସ୍ଥିତିରେ ବ୍ୟବହାର କରିପାରିବେ । ଏହା ସମ୍ଭବ ଯେ ଏହା ସେମାନଙ୍କ ଆତ୍ମବିଶ୍ୱାସକୁ ଆହୁରି ବଢାଇବ।

ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ଶିକ୍ଷକ ଭାବରେ, ଏହା ଜାଣିବା ଆମ ପାଇଁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ -

- ସାକ୍ଷର ହେବାକୁ ଆମେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଯାଉଥିବା ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନେ 15 ବର୍ଷ କିମ୍ବା ତଦୁର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଅଟନ୍ତି। ଏହା ସମ୍ଭବ ଯେ ଆମ ଅପେକ୍ଷା ସେମାନଙ୍କ ପାଖରେ ଅଧିକ ଅଭିଜ୍ଞତା ଅଛି। ସେମାନଙ୍କର ଅଭିଜ୍ଞତାକୁ ସମ୍ମାନ ଦିଆଯିବ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଏ।
- ସେମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଦୈନନ୍ଦିନ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ନିଜ ନିଜ ଢଙ୍ଗରେ କରନ୍ତି। ତାଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ଦକ୍ଷତାକୁ ପ୍ରଶଂସା କରାଯିବ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଉଛି।
- ଯେତେବେଳେ ସେମାନେ ପଢିବା ଉପଯୋଗୀ ମନେ କରନ୍ତି ସେତେବେଳେ ସେମାନେ ପଢିବେ । ଆପଣଙ୍କର ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କୁ ଭଲ ଭାବରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତୁ ଯାହା ଦ୍ୱାରା ସେମାନେ ଯାହା ଅଧ୍ୟୟନ କରୁଛନ୍ତି ସେଥିରୁ ଉପକୃତ ହୋଇପାରିବେ। ଆମେ ବି ଏଥିରୁ ବହୁତ କିଛି ଶିଖିବା ଏବଂ ଆପଣଙ୍କର ଆତ୍ମବିଶ୍ୱାସ ମଧ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବ। ତେଣୁ ଆସନ୍ତୁ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତି, ପରିଶ୍ରମ ଏବଂ ସମ୍ମାନ ସହିତ ଶିକ୍ଷା ଦେବା।
- ଉଜାସ୍ ପ୍ରବେଶିକା ହେଉଛି ଓଡିଆ ଭାଷା ଏବଂ ଗଣିତର ଏକ ସମନ୍ୱିତ ରୂପ। ଏହାର ପ୍ରତ୍ୟେକ ପାଠ୍ୟରେ ଓଡିଆ ଭାଷା ଦକ୍ଷତା ଏବଂ ଗାଣିତିକ ଦକ୍ଷତାର ବିକାଶ ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ସ୍ଥାନ ଅଛି।
- ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନେ ଓଡିଆ ଭାଷା ଶୁଣିବା ଏବଂ କହିବାରେ ସକ୍ଷମ କିନ୍ତୁ ଏହା ସମ୍ଭବ ଯେ ପଢିବା ଏବଂ ଲେଖିବା ପାଇଁ ସୁଯୋଗ ଅଭାବରୁ ସେମାନେ ପଢିବା ଏବଂ ଲେଖିବାରେ କୌଣସି ପ୍ରକାର ଅସୁବିଧା ଅନୁଭବ କରନ୍ତି। ଏହା ମଧ୍ୟ ସମ୍ଭବ ଯେ କିଛି ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କର କିଛି ବର୍ଣ୍ଣମାଳା ଜ୍ଞାନ ଥାଇପାରେ। ସେହିଭଳି ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କର ଗଣନା

କରିବାର ମୌଖିକ ଦକ୍ଷତା ଏବଂ ଅନୌପଚାରିକ ଦକ୍ଷତା ଅଛି, କିନ୍ତୁ ସଂଖ୍ୟା ଚିହ୍ନିବା ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ଗାଣିତିକ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ କରିବାରେ ଅସୁବିଧା ହେଉଛି ।

- ପାଠରେ, ସାମଗ୍ରିକ ଚିତ୍ର, କାହାଣୀ, କବିତା କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ମଜାଦାର ସାମଗ୍ରୀ ମାଧ୍ୟମରେ ଓଡିଆ ଭାଷାର କିଛି ନୂତନ ଅକ୍ଷର, ଶବ୍ଦ, ପାଠବିଷୟ ପଢିବା ଏବଂ ଲେଖିବାକୁ ଶିଖାଯାଇଛି । ଏହି ପଠନ ସାମଗ୍ରୀ ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ଗଣିତର ସଂଖ୍ୟା, ସଂଖ୍ୟା ଗଣନା ଏବଂ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ଶିକ୍ଷା ଦିଆଯାଇଛି । ଯଦି ଆମେ ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ ଉପରେ ଧ୍ୟାନ ଦେବାକୁ ଚାହୁଁ ତେବେ ଆମେ ଅତିରିକ୍ତ ସ୍ଥାନୀୟ ଉତ୍ସ ସାମଗ୍ରୀ ବ୍ୟବହାର କରିପାରିବା । ଏହା ଆମକୁ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କର ସ୍ତର, ଦକ୍ଷତା ଏବଂ ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ଶିକ୍ଷଣ ସାମଗ୍ରୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ କରେ ।
- ପ୍ରବେଶିକାରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଚିତ୍ରଗୁଡ଼ିକର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ । ଅନୁମାନ କରି ପଢିବା ଏବଂ ଲେଖିବା ଶିଖିବାରେ ଚିତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ସହାୟକ ହେବ । ଚିତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ଏକ ବସ୍ତୁ ହୋଇପାରେ ବା ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା କିମ୍ବା ଘଟଣା ହୋଇପାରେ! ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁଯାୟୀ ଚିତ୍ର ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇପାରିବ । ଚିତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ଅନୁଭୂତି ବାଣ୍ଟିବାକୁ ଆମନ୍ତ୍ରଣ କରିଥାଏ ।
- ଉଜାସର ପ୍ରଥମ ପୃଷ୍ଠା ,ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କର ନାମ, ଠିକଣା ଏବଂ ଯୋଗାଯୋଗ ବିବରଣୀ (ଫୋନ୍ ନମ୍ବର) ଲେଖିବା ପାଇଁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସ୍ଥାନ ଦେଇଛି । ଛାତ୍ରମାନଙ୍କ ଜୀବନରେ ଏପରି ଘଟଣା ବାରମ୍ବାର ଆସେ ଯେତେବେଳେ ସେମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ନାମ ଲେଖିବାକୁ ପଡେ । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ତାଙ୍କ ଜୀବନ ସହିତ ନିବିଡ ଭାବରେ ଜଡିତ । ଏହା ସମ୍ଭବ ଯେ ସେମାନେ ସେମାନଙ୍କର ନାମ ଲେଖିବାରେ ସକ୍ଷମ ନୁହଁନ୍ତି, ତା'ପରେ ଏହିପରି ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କୁ ଆବଶ୍ୟକ ସୂଚନା ଲେଖି ସେମାନଙ୍କର ନାମ, ଠିକଣା, ଫୋନ୍ ନମ୍ବର ଇତ୍ୟାଦି ଦେଖାନ୍ତୁ ଏବଂ ଦେଖି ସେମାନଙ୍କୁ ଲେଖିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରନ୍ତୁ ।
- ଓଡିଆ ଭାଷାର ବର୍ଣ୍ଣମାଳା, ଉଜାସ ପ୍ରବେଶିକା ଚାରି ଭାଗର ଶେଷରେ ଦିଆଯାଇଛି । ଏହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କୁ ଓଡିଆ ବର୍ଣ୍ଣମାଳାର ଅକ୍ଷର ସହିତ ପରିଚିତ କରାଇବା । କିନ୍ତୁ ଆରମ୍ଭ କେବଳ ଅର୍ଥପୂର୍ଣ୍ଣ ସାମଗ୍ରୀ ସହିତ କରନ୍ତୁ । ଅକ୍ଷରଗୁଡ଼ିକ ଥରେ ପରିଚିତ ହୋଇଗଲେ, ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କୁ ବର୍ଣ୍ଣମାଳା ମାଧ୍ୟମରେ ଅକ୍ଷରଗୁଡ଼ିକୁ ଚିହ୍ନିବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇପାରିବ । ଯେଉଁ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କର ପୂର୍ବରୁ କିଛି ବର୍ଣ୍ଣମାଳା ଦକ୍ଷତା ଅଛି ସେମାନେ ଓଡିଆ ବର୍ଣ୍ଣମାଳା ଚାର୍ଟ ପୃଷ୍ଠା ପ୍ରଥମରୁ ବ୍ୟବହାର କରିପାରିବେ ।
- ଓଡିଆ ବର୍ଣ୍ଣମାଳା ଚାର୍ଟକୁ ବାରମ୍ବାର ଦେଖିବା ଦ୍ୱାରା ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କର ଅକ୍ଷର-ଚିହ୍ନଟ ଦକ୍ଷତା ଦୃଢ ହେବ । ଅନୁମାନ କରି, ଅକ୍ଷର ଚିହ୍ନିବା, ପଢିବା ଏବଂ ଲେଖିବା ପାଇଁ ସେମାନେ ଏହି କୌଶଳ ବ୍ୟବହାର କରିପାରିବେ ।
- ଓଡିଆ ଭାଷାରେ ଅକ୍ଷର ଗୁଡିକୁ ଚିହ୍ନିବା ପାଇଁ ଭାଷା ଖେଳ ସଂଗଠିତ ହୋଇପାରିବ । ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, ଓଡିଆ ବର୍ଣ୍ଣମାଳାରେ କୌଣସି ଗୋଟିଏ ଅକ୍ଷରରୁ ଆରମ୍ଭ ହେଉଥିବା ଶବ୍ଦ କହିବା, ଏକରୁ ଅଧିକ ଅକ୍ଷର ବ୍ୟବହାର କରି ଶବ୍ଦ ତିଆରି କରିବା ଏବଂ ପଢିବା ଇତ୍ୟାଦି ଏକରୁ ଅଧିକ ଅକ୍ଷର /ମାତ୍ରା ବ୍ୟବହାର କରି ଶବ୍ଦ କହିବା, ପଢିବା ଏବଂ ଲେଖିବାପରି। ଖେଳ ମଧ୍ୟ ସହାୟକ ହୋଇପାରେ ।
- ହିନ୍ଦୀ ବର୍ଣ୍ଣମାଳାର ଅକ୍ଷରଗୁଡ଼ିକୁ ଅକ୍ଷର ଜାଲ ଭାବରେ ବ୍ୟବହାର କରି ଶବ୍ଦ ତିଆରି କରିବା ମଧ୍ୟ ଖେଳ ଆକାରରେ କରାଯାଇପାରିବ । ଏହି ଅକ୍ଷର-ଜାଲରେ ଶିଖାଯାଇଥିବା ଅକ୍ଷର/ମାତ୍ରା ନିଆଯାଇ ପାରେ ।
- ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନେ ଯେକୌଣସି ସମୟରେ ପଢିବା ଏବଂ ଲେଖିବା ଶିଖିବାବେଳେ ପ୍ରବେଶିକା ଶେଷରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଓଡିଆ ବର୍ଣ୍ଣମାଳା ଦେଖିପାରିବେ, ଏହାକୁ ପଢିବା ଏବଂ ଲେଖିବାରେ ବ୍ୟବହାର କରିପାରିବେ ।

ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷା ଦେବାବେଳେ ଧ୍ୟାନ ରଖିବାକୁ ଥିବା କଥା-

- **ଆମ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କୁ ଜାଣିବା**- ଆମେ ଆମର ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ବିଷୟରେ ଜାଣିବା କି ସେମାନଙ୍କୁ ଆଦୌ ପଢିବା-ଲେଖିବା ଜଣା ନାହିଁ କିମ୍ବା ଅଳ୍ପ କିଛି ପଢିବା-ଲେଖିବା ଜଣା କିମ୍ବା ସେମାନେ କେବଳ ଅକ୍ଷରଗୁଡ଼ିକୁ ଚିହ୍ନିଛନ୍ତି କିମ୍ବା ସେମାନେ କେବଳ ସେମାନଙ୍କର ନାମ ଲେଖି ଶିଖିଛନ୍ତି| ଏହା ମଧ୍ୟ ହୋଇପାରେ ଯେ ସେମାନଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା ବିଷୟରେ କୌଣସି ଜ୍ଞାନ ନାହିଁ କିମ୍ବା ଗାଣିତିକ ସଂଖ୍ୟା ଏବଂ ଗଣନର ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ପଦ୍ଧତି ଜାଣନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କ ବିଷୟରେ ଜାଣିବା, ସେମାନଙ୍କର ପସନ୍ଦ-ନାପସନ୍ଦ, ସୁଖ-ଦୁଃଖ, ପରିବାର, ଚିନ୍ତା, ସଂଘର୍ଷକୁ ଜାଣିବା, ତା'ହେଲେ ଯେତେବେଳେ ଆମେ ଶିକ୍ଷଣ-ଶିକ୍ଷାଦାନ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆରମ୍ଭ କରିବା, ଆମେ ସେମାନଙ୍କ ଜୀବନର ଘଟଣାଗୁଡ଼ିକୁ ମନେ ରଖି ପାରସ୍ପରିକ କାର୍ଯ୍ୟ କରିପାରିବା । କଥା କଥାରେ ସେମାନେ ସାହସ/ଉତ୍ସାହ ପାଇପାରିବେ ଏବଂ ସେମାନେ ସଶକ୍ତ ଅନୁଭବ କରବେ । ଆମର ନିବିଡ଼ତା ସେମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କ ଜୀବନର ଅନେକ ଦୁଃଖଦ ଦିଗରୁ ଧ୍ୟାନ ହଟାଇପାରେ।
- **ନିଜର ଶିକ୍ଷଣ-ଶିକ୍ଷାଦାନ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ମଜାଳିଆ କରିବା**- ଆପଣଙ୍କ ଚାରିପାଖରେ ଅନେକ ଶିକ୍ଷଣ ଜିନିଷ ଅଛି ଯାହା ଶିକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଉପଯୋଗୀ ହୋଇପାରିବ । ପାଠ ସହିତ ଜଡିତ ଏହିପରି ଉପଲବ୍ଧ ଜିନିଷଗୁଡ଼ିକର ଉପଯୁକ୍ତ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ ଯେପରିକି ଖବରକାଗଜ, ପତ୍ରିକା, ବିଜ୍ଞାପନ, ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବିଲ୍, ଟ୍ରେନ୍ ଟିକେଟ୍ ଇତ୍ୟାଦି।
- **ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କୁ ତାଙ୍କ କଥା କହିବାକୁ ସୁଯୋଗ ଦିଅନ୍ତୁ**-ନିଜକୁ ଅଧିକ କହିବା ଠାରୁ ଦୂରେଇ ରଖନ୍ତୁ । ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କୁ ଆଲୋଚନା, ସେମାନଙ୍କ ମତ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ସୁଯୋଗ ଦିଅନ୍ତୁ । ଆମେ ଅଧିକ ସୂଚନା ଦେବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରିପାରିବା । କିନ୍ତୁ ଆମକୁ ମନେ ରଖିବାକୁ ହେବ ଯେ ଆମର ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନେ ବହୁତ କିଛି ଜାଣିଛନ୍ତି । ବରଂ, ଆମେ ନିଜେ ସେମାନଙ୍କର ଜ୍ଞାନ ଏବଂ ଅଭିଜ୍ଞତାର ଲାଭ ଉଠାଇ ପାରିବା । ଏଥିପାଇଁ ସେମାନଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେବାକୁ ଭୁଲିବା ନାହିଁ।
- **ଅତିରିକ୍ତ ପଠନ ସାମଗ୍ରୀ ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତୁ**– ଉଜ୍ଜାସ ପ୍ରବେଶିକାରେ ରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପାଠ ପଢନ୍ତୁ ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ଅର୍ଥପୂର୍ଣ୍ଣ ପଠନ ସାମଗ୍ରୀ ସଂଗ୍ରହ କରନ୍ତୁ ଯାହା ଆକର୍ଷଣୀୟ ଏବଂ ସହଜରେ ଉପଲବ୍ଧ । ଏହାଦ୍ୱାରା ପଢୁଥିବା ପାଠକୁ ବୁଝିବା ସହଜ ହେବଏବଂ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନେ ଏହା ସହିତ ସଂଯୋଗ କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ହେବେ।
- **ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କ ପ୍ରତି ଏକ ସମ୍ବେଦନଶୀଳ ଏବଂ ସକାରାତ୍ମକ ମନୋଭାବ ରଖନ୍ତୁ**- ଯଦି ଆମେ ଭାବୁ ନାହୁଁ ଯେ ଆମେ ବୟସରେ ଛୋଟ, ତେବେ ସେମାନେ ଆମକୁ ଗମ୍ଭୀରତାର ସହ ଗ୍ରହଣ କରିବେ ନାହିଁ । ସେମାନେ ଆପଣଙ୍କୁ ଅନେକ ସମ୍ମାନ ଏବଂ ପ୍ରେମ ପ୍ରଦାନ କରିବେ ଯେହେତୁ ଆମେ ସେମାନଙ୍କୁ ପଢିବା, ଲେଖିବା ଏବଂ ସଂଖ୍ୟାଜ୍ଞାନ ଶିଖିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରୁଛୁ । ଆପଣ ଜଣେ ଅତି ସମ୍ବେଦନଶୀଳ, ଅଭିଜ୍ଞ ଏବଂ ସମ୍ବେଦନଶୀଳ ବ୍ୟକ୍ତି, ତଥାପି ସେମାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ, ପୋଷାକ, ଉଚ୍ଚାରଣ କିମ୍ବା ଉଠିବା ଏବଂ ବସିବା ଶୈଳୀ ଉପରେ କୌଣସି ନକାରାତ୍ମକ ମନ୍ତବ୍ୟ ନକରିବାକୁ ମନେ ପକାଇବା ଜରୁରୀ ।
- **ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କ ସୁବିଧା ପାଇଁ ଯତ୍ନ ନିଅ** - ସମୟ, ସ୍ଥାନ, ସୀମା ଇତ୍ୟାଦି ନିର୍ଣ୍ଣୟକୁ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀ ସପକ୍ଷରେ ରଖ । ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବସିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏପରି ହେବା ଉଚିତ ଯେ ସେମାନେ ଆରାମରେ

ବସିପାରିବେ ଏବଂ ଆମେ ଅକ୍ଷର ଏବଂ ଶବ୍ଦ ପଢୁଥିବାବେଳେ ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ସହଜରେ ଦେଖିପାରିବେ । ଆଗରୁ ଦରି ବା ମ୍ୟାଟ୍ ଇତ୍ୟାଦି ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରନ୍ତୁ ଯାହା ଦ୍ୱାରା ବୟସ୍କ ଛାତ୍ର ଯିଏ ଆଣ୍ଠୁରେ ଯନ୍ତ୍ରଣା ଅନୁଭବ କରନ୍ତି, ଘଣ୍ଟେରୁ ଦୁଇ ଘଣ୍ଟା ବସିବାରେ କୌଣସି ଅସୁବିଧାର ସମ୍ମୁଖୀନ ନ ହୁଅନ୍ତି ।

- **ମୌଳିକ ଆବଶ୍ୟକତା ବ୍ୟବସ୍ଥା**- ଯେଉଁଠାରେ ଆମେ ଛାତ୍ରମାନଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷା ଦେଉଛୁ, ସେଠାରେ ପାନୀୟ ଜଳର ବ୍ୟବସ୍ଥା ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ପରିମାଣର ଆଲୋକ ମଧ୍ୟ ରହିବା ଉଚିତ ଯାହା ଦ୍ୱାରା ଆଖି ଉପରେ ଜୋର ପଡିବ ନାହିଁ।
- **ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କର ଅନୁଭୂତି ଏବଂ ଦକ୍ଷତାକୁ ସମ୍ମାନ ଦିଅନ୍ତୁ** - ଆମର ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କର ସେମାନଙ୍କ ଜୀବନର ଅନେକ ଅନୁଭୂତି ଥାଏ । ଯଦି ଏହି ଅନୁଭୂତିଗୁଡିକର ପଢିବା ଏବଂ ଲେଖିବା ଶିଖିବାରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଲାଭ ନିଆଯାଏ, ତେବେ ପଢିବା ଏବଂ ଲେଖିବା ଶିଖାଇବା ଆପଣଙ୍କ ପାଇଁ ସହଜ ହେବ । ଆମର ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନେ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି । ସେମାନେ ବିଭିନ୍ନ କୌଶଳ ଜାଣିଥିବେ । ସେମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ, ଶବ୍ଦକୋଷ ଏବଂ ଗାଣିତିକ କୌଶଳ, ପଢିବା ଏବଂ ଲେଖିବା ଶିକ୍ଷାଦାନରେ ଭଲ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇପାରିବ । ପଢିବା ଏବଂ ଲେଖିବା ପ୍ରସଙ୍ଗରେ, ଆପଣଙ୍କର ବୁଝାମଣା ଅଧିକ, ଯେତେବେଳେ ଏହା କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ଜୀବନ ଅନୁଭୂତି ବିଷୟରେ ଆସେ, ସେତେବେଳେ ସେମାନଙ୍କର ବୁଝାମଣା ଗଭୀର ଅଟେ । ଆପଣ ସେମାନଙ୍କୁ ସମ୍ମାନର ସହିତ ସମ୍ବୋଧନ କରିବେ ବୋଲି ଆଶା । ସେମାନଙ୍କ ବୟସ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ଅଭିଜ୍ଞତାକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମ୍ମାନଦିଅନ୍ତୁ ।
- **ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କର ଶିକ୍ଷଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ବୁଝନ୍ତୁ**- ଏହା ହୋଇପାରେ ଆପଣ ଆଜି ଯାହା ଶିକ୍ଷା ଦେଇଛନ୍ତି, ସେମାନେ ଦୁଇ-ତିନି ଦିନ ପରେ ଭୁଲିପାରନ୍ତି । ଏହା ଏକ ଅତି ସ୍ୱାଭାବିକ କଥା । ତେଣୁ, ପୂର୍ବ ଶିକ୍ଷାର ପୁନରାବୃତ୍ତି ଏବଂ ଅଭ୍ୟାସକୁ ଉତ୍ସାହିତ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ହେବ । ମନେରଖନ୍ତୁ ଯେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କର ଗତି ଏବଂ ଶିକ୍ଷଣ ପ୍ରଣାଳୀ ଭିନ୍ନ ହେବ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ନିଜ ଗତି ଏବଂ ପଦ୍ଧତିରେ ଶିଖିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବେ। ଶିଖିବା ଏବଂ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପାଇଁ ସମୟ ଲାଗେ ତେଣୁ ଧୈର୍ଯ୍ୟର ସହିତ ଆଗେଇବେ । କେନ୍ଦ୍ରର ପରିବେଶକୁ ଆକର୍ଷଣୀୟ କରିବା ପାଇଁ, ସମୟ ସମୟରେ ଚିତ୍ତାକର୍ଷକ ଖେଳ, ଗୀତ ଇତ୍ୟାଦି ମଧ୍ୟ ପର୍ବ ପର୍ବାଣୀ ଅନୁଯାୟୀ ଗାନ କରିବେ। ଆମେ ଗୀତ,କାହାଣୀ ଏବଂ ଅଭିଜ୍ଞତା ବାଣ୍ଟି ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ ହାସଲ କରିପାରିବା । ଏହା ଶିକ୍ଷଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ଆକର୍ଷଣୀୟ କରିପାରେ। ଶିକ୍ଷା ପାଇଁ ଏକ ଉତ୍ସାହଜନକ ଏବଂ ଉପଭୋଗ୍ୟ ପରିବେଶ ଜରୁରୀ ।

ଶୁଭେଚ୍ଛା!

ଉଷା ଶର୍ମା
ପ୍ରଫେସର ତଥା ଇନ୍-ଚାର୍ଜ,
ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ସାକ୍ଷରତା କେନ୍ଦ୍ର-ସେଲ୍
NCERT, ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ

ପ୍ରବେଶିକା ରଚନା ସମିତି

ଅଧ୍ୟକ୍ଷ

ଦୀନେଶ ପ୍ରସାଦ ସକଲାନି, ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, N.C.E.R.T. ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ

ପରାମର୍ଶ

ଅନୁପ କୁମାର ରାଜପୁତ, ପ୍ରଫେସର ତଥା ଅଧ୍ୟକ୍ଷ, ପ୍ରକାଶନ ବିଭାଗ, NCERT ,ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ।

ରଂଜନ ଆରୋରା, ପ୍ରଫେସର ଏବଂ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ, ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ଅଧ୍ୟୟନ ବିଭାଗ, NCERT ,ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ।

ଶ୍ରୀଧର ଶ୍ରୀବାସ୍ତବ, ଯୁଗ୍ମ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, NCERT, ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ।

ସନ୍ଧ୍ୟା ସିଂ, ପ୍ରଫେସର ତଥାଅଧ୍ୟକ୍ଷ, ଭାଷା ଶିକ୍ଷା ବିଭାଗ,NCERT , ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ।

ରଚନା-ସମିତି

ଅକ୍ଷୟ କୁମାର ଦୀକ୍ଷିତ, ମେଣ୍ଟର ଶିକ୍ଷକ, ଶିକ୍ଷା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ, ଦିଲ୍ଲୀ

କୃତ ପ୍ରସାଦ, ପ୍ରଧାନଆଚାର୍ଯ୍ୟ, ମଧ୍ୟମ ବିଦ୍ୟାଳୟ, ଗୌଡାପୁର, ଚଣ୍ଡୀ, ନାଳନ୍ଦା, ବିହାର

କାମେଶ୍ୱର ରାଓ, ଅବସରପ୍ରାପ୍ତ ପ୍ରଫେସର, ଆଞ୍ଚଳିକ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ, ଭୋପାଳ, ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ

ଗୁଞ୍ଜନ ଖୁରାନା, ବରିଷ୍ଠ ପରାମର୍ଶଦାତା, ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଶିକ୍ଷା ବିଭାଗ, NCERT. ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ

ତୃପ୍ତି ଉପାଧ୍ୟାୟ, ପରାମର୍ଶଦାତା, ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଶିକ୍ଷା ବିଭାଗ, NCERT, ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ

ଧର୍ମପ୍ରକାଶ, ଅବସରପ୍ରାପ୍ତ ପ୍ରଫେସର, ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଶିକ୍ଷା ବିଭାଗ, NCERT, ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ

ନିଶାତ ଫାରୁକ୍, ପୂର୍ବତନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ରାଜ୍ୟ ସଂସାଧନ କେନ୍ଦ୍ର, ଜାମିଆ ମିଲିଆ ଇସଲାମିଆ, ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ

ପ୍ରଭାତ, ଲେଖକ, ଜୟପୁର, ରାଜସ୍ଥାନ

ମହିମା ବନ୍ସଲ, ଜୁନିଅର ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ ଫେଲୋ, ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ସାକ୍ଷରତା କେନ୍ଦ୍ର - ସେଲ୍, NCERT, ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ

ମାଲଭିକା ରାୟ, ଶିକ୍ଷା ପରାମର୍ଶଦାତା, ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ

ୟାଚନା ଗୁପ୍ତା, ବରିଷ୍ଠ ପରାମର୍ଶଦାତା, ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ସାକ୍ଷରତା କେନ୍ଦ୍ର - ସେଲ୍, NCERT, ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ

ୟସ୍ମିନ୍ ଆଶ୍ରଫ୍, ପରାମର୍ଶଦାତା, ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ସାକ୍ଷରତା କେନ୍ଦ୍ର - ସେଲ୍, NCERT, ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ "

ଭର୍ଶା ସିଙ୍ଘଲ, ଜୁନିଅର ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ ଫେଲୋ, ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଶିକ୍ଷା ବିଭାଗ, NCERT ,ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ

ଶିବା ଶ୍ରୀବାସ୍ତବ, ଜୁନିଅର ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ ଫେଲୋ, ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ସାକ୍ଷରତା କେନ୍ଦ୍ର-ସେଲ୍, NCERT,ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ

ସତ୍ୟବୀର ସିଂ, ପ୍ରଧାନଶିକ୍ଷକ, ସରକାରୀ ଇଣ୍ଟର କଲେଜ, ବାଗପତ, ଉତ୍ତରପ୍ରଦେଶ

ଶ୍ୟାମ ସୁଶୀଲ, ଲେଖକ, ଭାସୁନ୍ଧରା ଏନକ୍ଲେଭ, ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ

ସୋନାଲି, ଜୁନିଅର ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ ଫେଲୋ, ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ସାକ୍ଷରତା କେନ୍ଦ୍ର-ସେଲ୍, NCERT, ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ

ସୋନିକା ଶିକ, ପରାମର୍ଶଦାତା, ଟାଟା ଟ୍ରଷ୍ଟ, ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ

ଉଷା ଶର୍ମା, ପ୍ରଫେସର ତଥା ଇନଚାର୍ଜ ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ସାକ୍ଷରତା କେନ୍ଦ୍ର-ସେଲ୍, NCERT ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ |

ସମୀକ୍ଷା ସମିତି

ଆୟୁଷ୍ମାନ ଗୋସ୍ୱାମୀ, ପ୍ରଫେସର ତଥା ଅଧ୍ୟକ୍ଷ, ଶିକ୍ଷା ବିଭାଗ, ଆଞ୍ଚଳିକ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ,(RIE) ଅଜମେର, ରାଜସ୍ଥାନ

କଞ୍ଚନ ଦେଓରାରୀ, ଅତିରିକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, SCERT,ଦେହରାଦୂନ,ଉତ୍ତରାଖଣ୍ଡ

ଚାନ୍ଦ କିରନ ସଲୁଜା , ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ,ସଂସ୍କୃତ ପଦୋନ୍ନତି ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ, ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ

ପ୍ରଶାନ୍ତ ପାଣ୍ଡେ, ସହକାରୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, SCERT, ରାୟପୁର, ଛତିଶଗଡ

ସଞ୍ଜୀବ କୁମାର, ପୂର୍ବତନ ପ୍ରିନ୍ସିପାଲ୍, DIET, ଆର.କେ. ପୁରମ, ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ

ସତ୍ୟବୀର ସିଂ, ପ୍ରିନ୍ସିପାଲ୍, ସରକାରୀ ଇଣ୍ଟର କଲେଜ, ବାଗପତ, ଉତ୍ତରପ୍ରଦେଶ

ଉଷା ଶର୍ମା, ପ୍ରଫେସର ତଥା ଇନ୍-ଚାର୍ଜ, ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ସାକ୍ଷରତା କେନ୍ଦ୍ର-ସେଲ୍ , NCERT, ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ

ସଦସ୍ୟ ସଂଯୋଜକ

ଉଷା ଶର୍ମା, ପ୍ରଫେସର ତଥା ଇନ୍-ଚାର୍ଜ,

ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ସାକ୍ଷରତା କେନ୍ଦ୍ର-ସେଲ୍ , NCERT, ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ

କୃତଜ୍ଞତା

ପରିଷଦ, ସମସ୍ତ ଲେଖକ/ଲେଖିକାଙ୍କୁ କୃତଜ୍ଞତା ଜଣାଉଛି ଯେଉଁମାନଙ୍କର ଲେଖା ଏହି ପୁସ୍ତକରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇଛି। ପୁସ୍ତକ ପ୍ରକାଶନ ପାଇଁ ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରିଥିବା ସୁଶୀଲ ଶୁକ୍ଲା, ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ, ଏକତାରା, ଭୋପାଳ (ଦୀପାବଳୀର ଦୀପ), ସୁଭାଷ ଭ୍ୟାମ ଏବଂ ଦୁର୍ଗାବାଇ ଭ୍ୟାମ, ଲୋକ ଚିତ୍ରକାର, ଭୋପାଳ (ଦଦରିଆ ଲୋକଗୀତ) ଏବଂ ସ୍ୱର୍ଗୀୟ ନିରଙ୍କର ଦେବ ସେବକ (ଠିକ୍ ସମୟରେ), ଶ୍ୟାମ ସୁଶୀଲ (ଆସ ବାଦଲ), ପ୍ରଭାତ, ନିଶାତ ଫାରୁକ (ସାହାଯ୍ୟ ମିଳିଲା ତ କିପରି ଏବଂ ମୋ ଖାତା ମୋ ସମ୍ପତ୍ତି), ସ୍ୱୟମ୍ ପ୍ରକାଶ (ହାଁ ଜୀ- ନା' ଜୀ), ପ୍ରେମପାଲ ଶର୍ମା, ଅବସରପ୍ରାପ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ,ରେଲୱେ ବୋର୍ଡ (ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କ ଆତ୍ମକଥାରୁ ଏବଂ ଆୟୁଷ୍ମାନ ଗୋସ୍ୱାମୀ, ଅଧ୍ୟକ୍ଷ, ଶିକ୍ଷା ବିଭାଗ, କ୍ଷେତ୍ରୀୟ ଶିକ୍ଷା ସଂସ୍ଥାନ, ଆଜମେର (କାହାଣୀ ସବୁ) ଙ୍କୁ ପରିଷଦ କୃତଜ୍ଞତା ଜଣାଉଛି।

ଏହା ସହିତ ପରିଷଦ, ପ୍ରବେଶିକାର ଚିତ୍ରାଙ୍କନ ପାଇଁ ଶଶୀ ଶେଟେ, ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ, ସୁନୀତା, ଲୋକ ଚିତ୍ରକର (ମାଣ୍ଡନା ଶୈଳୀ), ଜୟପୁର, ରାଜସ୍ଥାନ, ସୁଭାଷ ବ୍ୟାମ, ଲୋକ ଚିତ୍ରକର (ଭଗବାନ ମୂରଲୀ ଶୈଳୀ), ଭୋପାଳ, ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ: ଦୁର୍ଗାବାଇ ବ୍ୟାମ, ଲୋକ ଚିତ୍ରକର (ଭଗବାନ ମୂରଲୀ ଶୈଳୀ), ଭୋପାଳ, ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ; ମାନସିଂ ବ୍ୟାମ, ଲୋକ ଚିତ୍ରକାର (ଭଗବାନ ମୂରଲୀ ଶୈଳୀ), ଭୋପାଳ, ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ: ପ୍ରଶାନ୍ତ ସୋନି, ଉଦୟପୁର, ରାଜସ୍ଥାନ; ସାଗର ଅରଣକଲ୍ଲେ, ନୋଏଡା, ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ; ଶୁଭମ୍ ଲଖେରା, ଚନ୍ଦେରୀ, ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ; ହବିବ୍ ଅଲୀ, ଗ୍ୱାଲିଅର୍, ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ; ଜିତେନ୍ଦ୍ର ଚୌରସିଆ, ଦେୱାସ, ମଧ୍ୟ ପ୍ରଦେଶ ହରିଅମ ପଟିଦାର, ଧାର, ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ନୀଲେଶ ଗହଲୋତ, ଧାର, ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ତାପୋଶୀ ଘୋଷାଲ, ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ; ରୁଚିନ୍ ସୋନି, ନୂଆଦିଲ୍ଲୀ; ମୟୂଖ ଘୋଷ, କୋଲକାତା, ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗ; ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦ ଝା, ମଧୁବନୀ, ବିହାର; ରାଧାଶ୍ୟାମ ରାଉତ, ଭୁବନେଶ୍ୱର, ଓଡିଶା ଏବଂ ଶ୍ରେୟସୀ ଦତ୍ତ, ମଧୁବନୀ, ବିହାର ।

ପରିଷଦ, ଭାରତର ନିର୍ବାଚନ ଆୟୋଗ, ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ମତଦାନ ସେବା ପୋର୍ଟାଲ, ଭାରତୀୟ କୃଷି ଅନୁସନ୍ଧାନ କେନ୍ଦ୍ର, ସାମାଜିକ ନ୍ୟାୟ ଏବଂ ଅଧିକାରିତା ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ, ପ୍ରଧାନ ମନ୍ତ୍ରୀ ଜନ-ଧନ ଯୋଜନା, ଜାତୀୟ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ପରିଚାଳନା ପ୍ରାଧିକରଣ, ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ସାକ୍ଷରତା ମିଶନ ପ୍ରାଧିକରଣ, ରାଜ୍ୟ ସଂଶୋଧନ କେନ୍ଦ୍ର, ଇନ୍ଦୋରପ୍ରତି କୃତଜ୍ଞତା ଜଣାଇଛି, ଯାହାର ୱେବସାଇଟରୁ ପ୍ରବେଶିକା ପ୍ରସ୍ତୁତି ପାଇଁ ଉପଯୋଗୀ ସାମଗ୍ରୀ ଏବଂ ଚିତ୍ର ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା।

ପରିଷଦ, ପ୍ରବେଶିକାର ବିକାଶର ବିଭିନ୍ନ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ସହାୟତା ପାଇଁ: ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ସାକ୍ଷରତା କେନ୍ଦ୍ର – ପ୍ରକୋଷ୍ଠ ର Dr. Bani Bora, ବରିଷ୍ଠ ପରାମର୍ଶଦାତା; ରୋହିତ ନୈନୱାଲ, ପରାମର୍ଶଦାତା; ଜ୍ୟୋତି ତିୱାରୀ, ଜୁନିଅର ପ୍ରୋଜେକ୍ଟ ଫେଲୋ; ପ୍ରିୟଙ୍କା, ଆୟାଜ ଅହମ୍ମଦ ଅନସାରୀ, D.T.P. ଅପରେଟର, ମହମଦ ଅତୀର, ତରୁଣ କୁମାର ନୋଗିଆ, ଗ୍ରାଫିକ୍ ଡିଜାଇନର୍ ଏବଂ ଜିତେନ୍ଦ୍ର, ଟାଇପିଷ୍ଟଙ୍କୁ କୃତଜ୍ଞତା ଜଣାଉଛି । ପରିଷଦ, ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଶିକ୍ଷା ବିଭାଗ, NCERT ର ସପନା ଟାଇପିଷ୍ଟଙ୍କ ପାଇଁ କୃତଜ୍ଞ, ଯାହାର ସହଯୋଗ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କଲା |

ପରିଷଦ, ପ୍ରକାଶନ ବିଭାଗରୁ ମିଳିଥିବା ସହଯୋଗ ପାଇଁ କୃତଜ୍ଞତା ଜଣାଉଛି|

ସୂଚୀ ପତ୍ର

ମୁଖବନ୍ଧ iii

ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କପାଇଁ ଦୁଇପଦ । v

ପ୍ରବେଶିକା ନିର୍ମାଣ ସମିତି ix

କୃତଜ୍ଞତା xi

୮. ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ବିପତ୍ତି ୧୯୫ -୨୦୭

- ଉପୁଡ଼ି ପଡିଲା ବଡ଼ ବଡ଼ ଗଛ
- ତରଳ ପଦାର୍ଥର ମାପ
- ଗୁଣନ ଓ ହରଣ ଦ୍ୱାରା ଦୈନିକ ଜୀବନର ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ କରିବା

୨. ସମୟ ସମୟର କଥା ୨୦୮ -୨୨୭

- ହୁଁ ଟି ଉ ହୁଁ
- ଠିକ ସମୟରେ
- ଦୁଇ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟାର ଗୁଣନ
- ସମୟର ମାପ (ଘଣ୍ଟା, ମିନିଟ, ସେକେଣ୍ଡ)

୩. ଆମରି ରହଣି ଓ ଚଳଣି ୨୨୮ -୨୪୬

- ଯାତ୍ରା
- ଗାନ୍ଧୀଜୀଙ୍କ ଆତ୍ମ କଥାରୁ
- ଯାତ୍ରା
- ସମୟ ମାପର ବ୍ୟବହାର କରିବା (୧୨ ଓ ୨୪ ଘଣ୍ଟିଆ ଘଣ୍ଟା)
- କ୍ୟାଲେଣ୍ଡର, ସମୟ ସାରଣୀ ଓ ରେଳ ଟିକେଟ ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସୂଚନା ଗୁଡିକୁ ଜାଣିବା

ଉଜ୍ଜାସ

ତୃତୀୟ ଭାଗ

ମୋ ବହି

ମୋ'ର ନାମ _____

_____

ମୋ ଠିକଣା _____

ମୋ ମୋବାଇଲ
ନମ୍ବର _____

ଆସ ଆମେ କଥା ହେବା

ବିପତ୍ତି କହିଲେ ସଙ୍କଟକୁ ବୁଝାଏ, ମାନେ ଏଭଳି କୌଣସି ବିପଦ ଯାହା ହଠାତ ଆସିଯାଏ। ଏଠାରେ କେଉଁ ସବୁ ବିପତ୍ତିର ଚିତ୍ର ଅଛି? ତୁମେ ବି କ'ଣ କେବେ ଏଭଳି ବିପଦରେ ପଡ଼ିଛ?

8 ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ବିପତ୍ତି

ଆମେ କଣ ଶିଖିବା

- ତରଳ ପଦାର୍ଥକୁ କେମିତି ମାପିବା (ମିଲିଲିଟର, ଲିଟର)
- ଦୈନନ୍ଦିନ ଜୀବନ ସହିତ ଜଡ଼ିତ ଗୁଣନ-ହରଣ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ

ଦେଖ ଓ ପଢ

ଅଗ୍ନିକାଣ୍ଡ

ବନ୍ୟା

ଭୂମିକମ୍ପ

ରେଳ ଦୁର୍ଘଟଣା

ଆମ୍ବୁଲାନ୍ସ

ଦମକଳ

ଦଳାଚକଟା

ରିଲିଫ କ୍ୟାମ୍ପ

ଶିକ୍ଷକଙ୍କୁ ପରାମର୍ଶ- ଚିତ୍ର ତଳେ ଲେଖାଥିବା ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକରେ ଆଙ୍ଗୁଠି ରଖି ପଢିବାକୁ କହନ୍ତୁ। ଅନ୍ୟ ସହଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନେ ବି ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ ପଢନ୍ତୁ। ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ବିପତ୍ତି ବିଷୟରେ ସେମାନଙ୍କୁ ପରସ୍ପର କଥା ହେବାକୁ କହନ୍ତୁ। ସେମାନଙ୍କ ଅନୁଭୂତି ସବୁ ପଚାରି ବୁଝନ୍ତୁ।

ଆସ ସମସ୍ତେ ମିଶି ପଢିବା

ଉପୁଡ଼ିପଡ଼ିଲା ବଡ଼ ବଡ଼ ଗଛ

ମୋ ନାଆଁ ସାରିଆ, ଓଡ଼ିଶାର ପୁରୀ ଜିଲ୍ଲା ଅସ୍ତରଙ୍ଗରେ ମୋ' ଘର। ଓଡ଼ିଶା ଲୋକେ ତ ପ୍ରତି ବର୍ଷ ବନ୍ୟା ଓ ବାତ୍ୟାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇଥାନ୍ତି, ତେବେ 2019 ମସିହାରେ ଆମେ ଭୋଗିଥିବା ଫନି ବାତ୍ୟା କଥା ମନେ ପଡ଼ିଲେ ଏବେବି ଭୟରେ ମୋ ଦେହ ଶୀତେଇଯାଏ।

ବାତ୍ୟା ଆସିବାକୁ ଥିବାରୁ ସେ ବର୍ଷ ଏପ୍ରିଲ ମାସରେ ବିଭିନ୍ନ ଗଣମାଧ୍ୟମରେ 26 ତାରିଖରୁ ଲୋକଙ୍କୁ ସୁରକ୍ଷିତ ସ୍ଥାନକୁ ଚାଲିଯିବାକୁ ବାରମ୍ବାର କୁହାଯାଉଥାଏ। ଲୋକେ ପାଖ ସ୍କୁଲ କଲେଜ କୋଠାକୁ ଯାଇ ଆଶ୍ରୟ ନେଲେ। ମେ ମାସ 3 ତାରିଖ ଦିନ ବଡ଼

ଭୋରରୁ ପ୍ରବଳ ତୋଫାନ ସମୁଦ୍ରରୁ ମାଡ଼ି ଆସି ପୁରୀ ଉପକୂଳରେ ମାଡ଼ ହେଲା। ଘଣ୍ଟାକୁ 200 କିଲୋମିଟର ବେଗରେ ସୁ-ସୁ ଗର୍ଜନ କରି ବହୁଥିବା ପବନରେ ବିରାଟକାୟ ଗଛ, ବିଜୁଳି ଖୁଣ୍ଟ, ଟେଲିଫୋନ ଟାୱାରମାନ ଉପୁଡ଼ି ପଡ଼ିଲା।

ଏଭଳି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଭଲା ଗରିବ-ଗୁରୁବାଙ୍କ ଝୁମ୍ପୁଡ଼ି ଘର ବା ତିଷ୍ଠନ୍ତା କେମିତି? ଟିଣ, ଆଜବେଷ୍ଟ ଚାଦର ଓ ପାରାପେଟ ଇଟାମାନ ପବନରେ ଉଡୁଥାଏ। ପ୍ରବଳ ବର୍ଷାରେ କଚ୍ଚାଘର ସବୁ ଭୁଷୁଡ଼ି ପଡ଼ିଲା। କାଦୁଅ ପଙ୍କ ମିଶା ବଦଳ ପାଣି ଘରେ ପଶି ଲୋକଙ୍କ ଜିନିଷପତ୍ର ନଷ୍ଟ କରିଦେଲା। ବିଲବାଡ଼ିରେ ପନିପରିବା ଓ ଅନ୍ୟ ଫସଲ ପଚିସଢି ନଷ୍ଟ ହୋଇଗଲା।

ବାତ୍ୟାର ସାତ ଦିନ ପରେ ବି ରାଜଧାନୀ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଓ ପୁରୀ ସହରର ଅନେକ ଅଞ୍ଚଳ ଅନ୍ଧାରରେ ବୁଡ଼ି ରହିଥାଏ। ସରକାର ଓ ଅନେକ ସ୍ୱୟଂସେବୀ ସଂସ୍ଥା ରିଲିଫ ସାମଗ୍ରୀ ବାଣ୍ଟୁଥିଲେ ବି ଲୋକେ ଜାଳେଣୀ ଅଭାବରେ ରୋଷେଇ କରିପାରୁନଥାନ୍ତି। ଖାଦ୍ୟ ତ କ'ଣ, ପିଇବାକୁ ପାଣି ବୁନ୍ଦାଏ ବି ମିଳୁନଥାଏ ।

ପରେ ଟିଭି ଖବରରୁ ଜାଣିଲୁ ଯେ ଫନି ବାତ୍ୟାରେ 14ଟି ଜିଲ୍ଲାର 159 ବ୍ଲକରେ ମୋଟ ଦେଢ କୋଟି ଲୋକ ପ୍ରଭାବିତ ହେବା ସାଙ୍ଗକୁ ଅନେକ ଲୋକ ପ୍ରାଣ ହରାଇଥିଲେ।

ଫନି ଉପକୂଳବର୍ତ୍ତୀ ଓଡ଼ିଶାରେ ଲୋକଙ୍କର ଅପୂରଣୀୟ କ୍ଷତି କଲା ସିନା, ଲୋକେ ସେହି ବିପତ୍ତିରୁ ଶିକ୍ଷା ନେଇ ଭବିଷ୍ୟତରେ ବାତ୍ୟା ମୁକାବିଲା ପାଇଁ ନିଜ ଘର-ଦ୍ୱାର ମଜବୁତ କଲେ। କିନ୍ତୁ ଯେତେ ଯାହା କଲେବି କୋଠାଘର ହିଁ ବାତ୍ୟାର ଏକମାତ୍ର ସମାଧାନ।

ଓଡ଼ିଶାରେ ବାତ୍ୟା ବନ୍ୟା ସବୁବର୍ଷ ଆସେ। ତେଣୁ ଉପଦ୍ରୁତ ଅଞ୍ଚଳମାନଙ୍କରେ ବିପତ୍ତି ସମୟରେ ଲୋକେ ଆଶ୍ରୟ ନେବା ପାଇଁ ସରକାର ଅନେକ ବହୁମୁଖୀ ବାତ୍ୟା ଆଶ୍ରୟସ୍ଥଳ ତିଆରି କରିଛନ୍ତି। ତେଣୁ 1999 ମହାବାତ୍ୟାରେ 3000 ଲୋକଙ୍କର ପ୍ରାଣହାନୀ ହୋଇଥିଲା ବେଳେ 2019 ଫନିରେ ମୃତ୍ୟୁସଂଖ୍ୟା ଦୁଇ ଅଙ୍କ ଭିତରେ ରହିଥିଲା।

ଶିକ୍ଷକ-ନିର୍ଦ୍ଦେଶ : ଏହି ପାଠଟି ପଢାଇବା ବେଳେ ସହଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କୁ ଓଡ଼ିଶାରେ ଆସିଥିବା ଫନି ବାତ୍ୟା ବିଷୟରେ କହିବା ଠିକ ହେବ। ବାତ୍ୟାର ପ୍ରଭାବ ସମ୍ପର୍କରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହୁଅନ୍ତୁ। ସାଥିମାନଙ୍କୁ ପଚାରନ୍ତୁ, ସେମାନେ କେବେ ବାତ୍ୟାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇଛନ୍ତି କି? ସେତେବେଳେ ସେମାନଙ୍କୁ କି କି ସମସ୍ୟା ଭୋଗିବାକୁ ପଡ଼ିଲା?

• ଚିନ୍ତାକରି କୁହ

ପ୍ରଶ୍ନ-1. ବିପତ୍ତି ବେଳେ ଘର ନଷ୍ଟ ହୋଇଯାଇଥିବା ଲୋକମାନଙ୍କୁ କି-କି ସାହାଯ୍ୟ ଦରକାର ହୋଇଥିବ?

ପ୍ରଶ୍ନ-2. ତୁମ ଗାଁରେ ବାତ୍ୟା ଆସିଲେ ତୁମ ଘରକୁ ବି କ'ଣ ବିପଦ ପଡ଼ିବ? ଯଦି ହଁ, ତା'ହେଲେ ସେତେବେଳେ ତୁମେ କେଉଁଠି ରହିବ?

ପ୍ରଶ୍ନ-3. ତୁମେ କେବେ ମରୁଡ଼ି, ଭୂମିକମ୍ପ ବା ବନ୍ୟା ଭଳି କୌଣସି ପ୍ରାକୃତିକ ବିପର୍ଯ୍ୟୟର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇଥିଲେ ନିଜ ଅନୁଭୂତି ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କର।

ପ୍ରଶ୍ନ-4. ବାତ୍ୟା ବେଳେ ପାଳିତ ପଶୁମାନଙ୍କ ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ ତୁମେ କ'ଣ କରିବ?

ପ୍ରଶ୍ନ-5. ଏଗୁଡ଼ିକରୁ କିଛି ବିପତ୍ତି ପାଇଁ ମଣିଷ ନିଜେ ଦାୟୀ ବୋଲି ତୁମେ ଭାବୁଛ କି? ତହିଁରୁ ଗୋଟିକ ବିଷୟରେ ତୁମ ସାଥିମାନଙ୍କ ସହିତ ଆଲୋଚନା କର। ଆଲୋଚନାର ମୁଖ୍ୟ କଥାଗୁଡ଼ିକୁ ଲେଖ।

ବାତ୍ୟା ଆସିଲେ ତୁମେ କି କି ସତର୍କତା ଅବଲମ୍ବନ କରିବ ?

1. ବାତ୍ୟା ଆସିବା ପୂର୍ବରୁ :

- ଟିଣ ଓ ଆଜବେଷ୍ଟ ଉପରେ ମୋଟା ପାରାପେଟ ଦିଅ; ଓଜନିଆ ପଥର, ଇଟା ବା ବାଲିବସ୍ତା ଲଦିଦିଅ
- ଢିଲା ଟିଣ, ଆଜବେଷ୍ଟ, ସାଇନବୋର୍ଡ ଇତ୍ୟାଦିକୁ ହୁକ ଲଗାଇ ମଜବୁତ କର
- କବାଟ ଝରକାରେ ଫାଙ୍କ ନରହିବା ପରି ମରାମତି କର
- ଘର ପାଖରେ ଥିବା ବଡ଼ ଝଙ୍କାଳିଆ ଗଛର ଡାଳ କାଟିଦେଲେ ପବନ ତାକୁ ବେଶି ଧରିବନି
- ଘରେ ଲଣ୍ଠନ, ମହମବତୀ, ଦିଆସିଲି, ବ୍ୟାଟେରୀବାଲା ଟର୍ଚ୍ଚ ଓ ବଳକା ବ୍ୟାଟେରୀ, ଶୁଖିଲା କାଠ ବା ଗ୍ୟାସ, ଖାଦ୍ୟସାମଗ୍ରୀ, ବିସ୍କୁଟ, ଚୁଡ଼ା-ଚିନି, ପିଇବା ପାଣି ପ୍ରଚୁର ପରିମାଣରେ ମହଜୁଦ ରଖ
- ବାତ୍ୟାର 4-5 ଦିନ ପୂର୍ବରୁ ସମୁଦ୍ର ଉପକୂଳର ତଳିଆ ଅଞ୍ଚଳ ପରିତ୍ୟାଗ କର, ସମୁଦ୍ର ଭିତରକୁ ଯାଅନା
- କୋଠାଘର ଉଚ୍ଚ ସ୍ଥାନରେ ଥିଲେ ଘରର ସୁରକ୍ଷିତ ଭାଗରେ ରହିବ, କିନ୍ତୁ ଘର ଛାଡ଼ିବାକୁ କୁହାଗଲେ ଅଧିକ ସୁରକ୍ଷିତ ସ୍ଥାନକୁ ଚାଲିଯିବ
- ବାତ୍ୟା ପରେ ବନ୍ୟା ଆସେ, ତେଣୁ ଦାମୀ ଜିନିଷ ସବୁ ଉପର ମହଲାକୁ ନେଇଯାଅ
- ବାତ୍ୟା ସତର୍କତା ଜାରି ହେବା ମାତ୍ରେ ସୁରକ୍ଷିତ ସ୍ଥାନକୁ ଚାଲିଯାଅ

ବାତ୍ୟା ବେଳେ :

- ବାତ୍ୟା ଆରମ୍ଭ ହେବା ମାତ୍ରେ ସବୁ ଝରକା କବାଟ ଓ ସ୍କାଇଲାଇଟ ବନ୍ଦ କରିଦିଅ
- ଆଖପାଖ ଲୋକଙ୍କ ସହିତ ସମ୍ପର୍କରେ ରହିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କର
- ଗୁଜବ ପ୍ରତି ଧ୍ୟାନ ଦିଅନାହିଁ
- ଘରେ ରେଡ଼ିଓ ଓ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ବ୍ୟାଟେରୀ ରଖି ନିୟମିତ ଭାବରେ ଖବର ଶୁଣ
- ନିହାତି ଦରକାର ହେଲେ ପବନର ବିପରୀତ ଦିଗରେ ଥିବା କବାଟ-ଝରକା ଖୋଲିପାରିବ
- ବିଜୁଳିବତୀ ଓ ମେନସୁଇଚ ବନ୍ଦ ରଖ।

ବାତ୍ୟା ପରେ :

- ତୋଫାନ ବନ୍ଦ ହେବା ମାତ୍ରେ ସରକାରୀ ଘୋଷଣା ପୂର୍ବରୁ ବାହାରକୁ ଯାଅନାହିଁ
- ବାତ୍ୟା ପରେ ଆଖପାଖର ଆବର୍ଜ୍ଜନାକୁ ଯଥାଶୀଘ୍ର ପରିଷ୍କାର କର
- ନିଜର କ୍ଷୟକ୍ଷତି ଠିକ ଭାବରେ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ଜଣାଅ

ବିପତ୍ତି ସମ୍ପର୍କରେ ସୂଚନା

ବିପତ୍ତି ବେଳେ ତୁମକୁ ସାହାଯ୍ୟ ଦରକାର ହୋଇପାରେ। ତେଣୁ ନିଜ ଅଞ୍ଚଳର ଥାନା, ଦମକଳ କେନ୍ଦ୍ର ଓ ପାଖ ଡାକ୍ତରଖାନାର ଠିକଣା ଏବଂ ଫୋନ ନମ୍ବର ଲେଖିରଖ।

ସଂସ୍ଥାର ନାଁ	ଠିକଣା	ଫୋନ ନମ୍ବର
ଦମକଳ କେନ୍ଦ୍ର		
ନିକଟସ୍ଥ ଡାକ୍ତରଖାନା		
ଆମ୍ବୁଲାନ୍ସ		
ପୁଲିସ ଥାନା		

ମୋ ଶବ୍ଦ

ଶିକ୍ଷକ-ନିର୍ଦ୍ଦେଶ : ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ବିପତ୍ତି ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କର। ସହଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କୁ ପଚାରି ଏହି ବିଷୟ ସହିତ ଜଡ଼ିତ 3-4 ଟି ଶବ୍ଦ ଲେଖ। ସେଗୁଡ଼ିକ ସେମାନଙ୍କ ନିଜ ଭାଷାର ଶବ୍ଦ ବି ହୋଇଇପାରେ; ଯେମିତି କି- ବନ୍ୟାକୁ ଓଡ଼ିଆରେ ନଈବଢି ବି କହନ୍ତି। ସେମାନେ ଭୋଗିଥିବା ବିଭିନ୍ନ ବିପତ୍ତି ସମ୍ପର୍କରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହୁଅ। ସେମାନଙ୍କ ଅନୁଭବ ସମ୍ପର୍କରେ ଚିତ୍ର ଅଙ୍କନ କର।

ରିଲିଫ ଓ ଉଦ୍ଧାର କାର୍ଯ୍ୟ

- ରିଲିଫ କ୍ୟାମ୍ପର ଗୋଟିଏ ବଖରାରେ ଯଦି 6 ଜଣ ଲୋକ ରହନ୍ତି, ତେବେ 30 ଜଣଙ୍କ ପାଇଁ କେତେ ବଖରା ଘର ଦରକାର?
- ଗୋଟିଏ ଆମ୍ବୁଲାନ୍ସରେ ଯଦି 5 ଜଣ ଯାଇପାରିବେ; ବାତ୍ୟାରେ ଆହତ ହୋଇଥିବା 50 ଜଣ ଆହତଙ୍କ ପାଇଁ କେତୋଟି ଆମ୍ବୁଲାନ୍ସ ଦରକାର?
- ତୁମ ପାଖରେ 20 କିଲୋ ଚୁଡ଼ା ଅଛି। ଗୋଟିଏ ପରିବାରକୁ କିଲେ ଲେଖାଏଁ ଚୁଡ଼ା ସାହାଯ୍ୟ ଦେଲେ କେତୋଟି ପରିବାର ଉପକୃତ ହୋଇପାରିବେ?

ତରଳ ପଦାର୍ଥର ମାପ

ବିପତ୍ତି ବେଳେ ଲୋକଙ୍କୁ ଖାଦ୍ୟ, ପାଣି ବୋତଲ ଓ କ୍ଷୀର ପ୍ୟାକେଟ ମଧ୍ୟ ବଣ୍ଟାଯାଏ। ବିଭିନ୍ନ ଆକାର ପ୍ରକାରର ପାଣି ବୋତଲ ମିଳେ; କିଛି ଛୋଟ ଆଉ କିଛି ବଡ଼। ବୋତଲରେ କେତେ ପାଣି ଅଛି, ତା' ଉପରେ ତା'ର ମାପ ଲେଖା ଥାଏ।

- 1 ଲିଟର ବୋତଲକୁ ଭର୍ତ୍ତି କରିବାକୁ ହେଲେ 500 ମିଲିଲିଟରର କେତୋଟି ବୋତଲ ଦରକାର?
- 2 ଲିଟର ବାଲା ଗୋଟିଏ ବୋତଲକୁ ଭର୍ତ୍ତି କରିବାକୁ 250 ମିଲିଲିଟରର କେତୋଟି ବୋତଲ ଦରକାର?

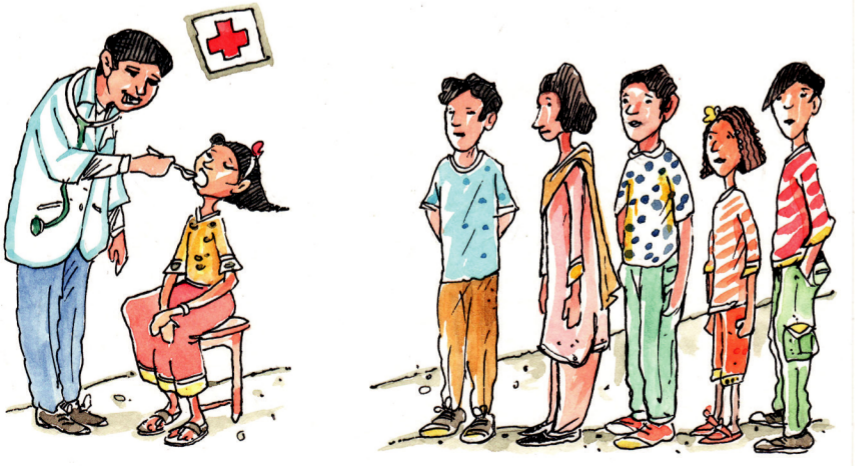

ଶିକ୍ଷକ-ନିର୍ଦ୍ଦେଶ : ସହ-ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କୁ ବିଭିନ୍ନ ପରିମାପ ବିଶିଷ୍ଟ ବାସନ ବା ବୋତଲ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ମାପର ପରିମାଣ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ପରସ୍ପର ସମ୍ପର୍କ ଉପରେ ବିଚାର କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରେରିତ କରନ୍ତୁ। ସେମାନେ ବିଭିନ୍ନ ମାପ ବିଶିଷ୍ଟ ବାସନ କେଉଁଠି ଦେଖିଛନ୍ତି ସେ ବିଷୟରେ ଚର୍ଚ୍ଚା କରନ୍ତୁ। ମିଲିଲିଟର (ମି.ଲି.) ଓ ଲିଟର ତରଳ ପଦାର୍ଥ ମାପର ଏକକ। କୌଣସି ଏକ ବାସନର ମାପ କହିଲେ ବୁଝିବାକୁ ହେବ ଯେ ସେଥିରେ କେତେ ମାତ୍ରାରେ ତରଳ ପଦାର୍ଥ ଧରିବ। ଛୋଟ ବାସନର ମାପ ମିଲିଲିଟରରେ ଆଉ ବଡ଼ ବାସନର ମାପ ଲିଟରରେ କରାଯାଏ। ଏକ ଲିଟର 1000 ମିଲିଲିଟର ସହିତ ସମାନ।

- ରିଲିଫ ଶିବିରରେ ଥିବା ଜଣେ ବେମାର ଲୋକକୁ ଡାକ୍ତର 180 ମି. ଲି. ଔଷଧ ଥିବା ବୋତଲ ଦେଇ ଦିନକୁ 20 ମି. ଲି. ଔଷଧ ଖାଇବାକୁ ପରାମର୍ଶ ଦେଲେ। ତାହେଲେ ରୋଗୀକୁ କେତେ ଦିନର ଔଷଧ ଦିଆଗଲା?

- ବନ୍ୟା ସମୟରେ ରୋଗ ବ୍ୟାପିବା ରୋକିବା ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ଗାଁକୁ ଟୀକାକରଣ ଦଳ ପଠାଗଲା। ସେମାନେ 100 ମି. ଲି. ବାଲା ଶିଶି ନେଇଛନ୍ତି। ଜଣେ ଲୋକକୁ 5 ମି. ଲି. ଔଷଧର ଟୀକା ଦିଆଗଲେ 1 ଲିଟର ଔଷଧରେ କେତେ ଜଣଙ୍କୁ ଟୀକା ଦିଆଯାଇପାରିବ?

କଥାବାର୍ତ୍ତା କରନ୍ତୁ

1. ସମୟ ବିଷୟରେ କିଛି କିଛି କହନ୍ତୁ, ଯେମିତି କି ସୁଖ ବା ଦୁଖର ସମୟ ଇତ୍ୟାଦି
2. କରୋନା ବେଳେ ତୁମେ କାହାକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥିଲ କି?
3. କରୋନା ବେଳେ ଦେଖାଦେଇଥିବା ସମସ୍ୟାଗୁଡ଼ିକରୁ କ'ଣ ଶିଖିଲ ତୁମେ?
4. ମାସ୍କ ପିନ୍ଧିବା ଜରୁରୀ କାହିଁକି, ସେ ବିଷୟରେ ଚର୍ଚ୍ଚା କରନ୍ତୁ ।

9 ସମୟ

ସମୟର କଥା

ଆମେ କଣ ଶିଖିବା

- ଦୁଇ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକର ଗୁଣନ
- ସମୟର ମାପ (ଘଣ୍ଟା, ମିନିଟ, ସେକେଣ୍ଡ)
- ସମୟର ମହତ୍ତ୍ୱ
- ସମୟ ମାପର ବ୍ୟବହାର (12 ଓ 24 ଘଣ୍ଟିଆ ଘଡ଼ି)

ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ ପଢ

ସମୟ	ଦିନ	କାଳ	ଯୁଗ
ଯୁଗ	ମୁହୂର୍ତ୍ତ	ସପ୍ତାହ	ବର୍ଷ
ମାସ	ଦିନ	ରାତି	କ୍ୟାଲେଣ୍ଡର
ସକାଳ	ସନ୍ଧ୍ୟା	ଦିପହର	ବେଳ

ଶିକ୍ଷକ-ନିର୍ଦ୍ଦେଶ : ସମୟ ସହିତ ସମ୍ପର୍କ ଥିବା ଶବ୍ଦ ବିଷୟରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରନ୍ତୁ । ସମୟ ସହିତ ସମ୍ପର୍କ ଥିବା କିଛି ଢଗଢମାଳି ଓ ଲୋକବାଣୀ ମନେ ପକାଇ କଥା ହୁଅନ୍ତୁ।

ସମସ୍ତେ ମିଶି ପଢ ଓ କଥା ହୁଅ

ହୁଁଚି ଉହୁଁ

ବହୁ ଦିନ ତଳର କଥା। ସେତେବେଳେ ହୁଁଚି ଓ ଉହୁଁ ଦି'ଜଣ ଯାକ ବେରୋଜଗାର ଥା'ନ୍ତି। ଦି' ସାଙ୍ଗ ସକାଳୁ ସଞ୍ଜ ଯାଏ ଚାକିରି ଖୋଜୁଥା'ନ୍ତି। ପରିସ୍ଥିତି ଏମିତି ହେଲା ଯେ ଖାଲି ଦି' ବକତ ଭାତ ମୁଠେ ପାଇବାକୁ ସେମାନେ ଯେ କୌଣସି କାମ କରିବାକୁ ରାଜି ହୋଇଯାଉଥିଲେ।

ଦିନେ ତାଙ୍କ ସହରକୁ ଗୋଟିଏ ସର୍କସ ଦଳ ଆସିଲା। ସର୍କସବାଲା ଖବରକାଗଜରେ ଛାପିଲେ ଯେ ସେମାନଙ୍କର କେତେ ଜଣ ଲୋକ ଦରକାର। କାମ ଖୋଜୁଥିବା ଲୋକେ ସକାଳ ଦଶଟା ବେଳେ ମାନସରୋବର ହୋଟେଲକୁ ଆସନ୍ତୁ। ସାଢେ ଦଶଟା ବାଜୁ ବାଜୁ ଉହୁଁ ସେଠାରେ ପହଞ୍ଚିଗଲା । ସର୍କସବାଲା କହିଲେ, "ଦେଖ ଭାଇ, ଆମ ମାଙ୍କଡ଼ ବେମାର ପଡ଼ିଛି।

ତେଣୁ ତା ବଦଳରେ ତୁମକୁ ମାଙ୍କଡ଼ ଖୋଳ ପିନ୍ଧି କିଛି ସମୟ ପାଇଁ ମାଙ୍କଡ଼ ହେବାକୁ ପଡ଼ିବ; ଦିନକୁ ଷାଠିଏ ଟଙ୍କା ପାଇବ।“

ଉହୁଁ ପଚାରିଲା, “ମାଙ୍କଡ଼ ହେଇ ମୋତେ କ’ଣ ଡିଆଁ-ଡେଇଁ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ?”

ସର୍କସ ବାଲା କହିଲେ, “ହଁ, କିନ୍ତୁ ସିଂହ ପଞ୍ଜୁରି ଭିତରେ। ହେଲେ ତୁମେ ଡରନି, ସିଂହ ତୁମକୁ କିଛିବି କରିବନି।”

ଉହୁଁକୁ ବହୁତ ଡର ଲାଗିଲା। କିନ୍ତୁ କାମ ତ ନିହାତି ଦରକାର!... ସେ ରାଜି ହୋଇଗଲା।

ତହିଁ ଆର ଦିନ ଉହୁଁ ମାଙ୍କଡ଼ ଖୋଳ ପିନ୍ଧି ଡିଆଁ ମାରି ମାରି ସେଠି ପହଞ୍ଚିଲା। ତାକୁ ଦେଖି ଦର୍ଶକ ଖୁସିରେ ତାଳି ମାରିବାକୁ ଲାଗିଲେ। କିନ୍ତୁ ସିଂହ ପଞ୍ଜୁରୀରେ ପଶିବା ବେଳ ହେବାରେ ଉହୁଁର ଗୋଡ଼ହାତ କାଲୁଆ ପଡ଼ିଗଲା। ସେ ପାଦେ ବି ଆଗକୁ ବଢିପାରିଲାନି। ତିନିଜଣ ଲୋକ ମିଶି ବଡ଼ ମୁସ୍କିଲରେ ଉହୁଁକୁ ସିଂହ-ପଞ୍ଜୁରି ଭିତରକୁ ଠେଲିଦେଲେ।

ସିଂହକୁ ଏତେ ପାଖରେ ଦେଖି ଉହୁଁର ହଲକ ଶୁଖିଗଲା। ପଞ୍ଜୁରୀର ଗୋଟିଏ କଣରେ ଲାଖିଗଲା ଉହୁଁ; ବରଡାପତ୍ର ପରି ଥରୁଥାଏ। ଭୟରେ ଉହୁଁ ମୂତିପକାଇଲା । ସିଂହ ଧୀରେ ଧୀରେ ଚାଲି ଚାଲି ତା ପାଖରେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଗଲା। ସିଂହ ତା ମୁହଁ ଉହୁଁ ମୁହଁରେ ଲଗାଇ କହିଲା, “ଡରେନିରେ ଉହୁଁ, ମୁଁ ପରା ତୋ ସାଙ୍ଗ ହୁଁଟି! ତୁ ସାଢେ ଦଶଟାରେ ପହଞ୍ଚିଲୁ, ମୁଁ ତ ନଅଟା ପଇଁଚାଳିଶିରେ ପହଞ୍ଚିଯାଇଥିଲି। ସେତେବେଳେ ସିଂହ ପଦବୀଟା ଖାଲି ଥିଲା।”

ଲେ- ସ୍ୱୟଂପ୍ରକାଶ

ଓଡ଼ିଆ ରୂପାନ୍ତର- ଡ. ଶମ୍ଭୁ ଦୟାଲ ଅଗ୍ରୱାଲା

(ଉତ୍ସ- ‘ସାଇକେଲ, ପିଲାଙ୍କ ଦିଚକିଆ’)

ସମସ୍ତେ ମିଶି ପଢ଼ ଓ କଥା ହୁଅ

ପ୍ରଶ୍ନ-1. ଆଜିକାଲି ଆଉ ଆଗଭଳି ସର୍କସର ଚଳଣି ନାହିଁ। ଏହାର କାରଣ କ'ଣ ହୋଇପାରେ?

ପ୍ରଶ୍ନ-2. ଏଭଳି ଆଉ କେଉଁ କେଉଁ ଖେଳ-ତାମସା ତୁମର ମନେ ଅଛି, ଯାହା କିଛି କାଳ ପୂର୍ବ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଏବେ ଆଉ ଚଳୁନି? ଏମିତି କାହିଁକି ହେଲା?

ପ୍ରଶ୍ନ-3. ବେରୋଜଗାରି ଯୋଗୁଁ ହୁଁଟି ଓ ଉହୁଁକୁ ସର୍କସରେ କାମ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଲା। ଆଜିକା ସମୟରେ ବେରୋଜାଗାରିଆଙ୍କ ପାଇଁ ରୋଜଗାରର ସୁବିଧା ବଢିଛି ନା କମିଛି? କେମିତି?

ପ୍ରଶ୍ନ-4. ଆଜିକା ସମୟରେ ବି କିଛି ଲୋକ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକମାନେ ବାହାରକୁ ଯାଇ ରୋଜଗାର କରିବା ପସନ୍ଦ କରନ୍ତିନି। ତୁମେ ଏ ବିଷୟରେ କ'ଣ ଭାବୁଛ? କାହିଁକି?

ପ୍ରଶ୍ନ-5. ଲୋକଙ୍କୁ ଅନେକ ସମୟରେ ସେମାନେ ପସନ୍ଦ କରୁନଥିବା କାମରେ ଲାଗିବାକୁ ପଡ଼େ। ଏପରି ହୁଏ କାହିଁକି? ଏହି ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ କ'ଣ ହୋଇପାରେ?

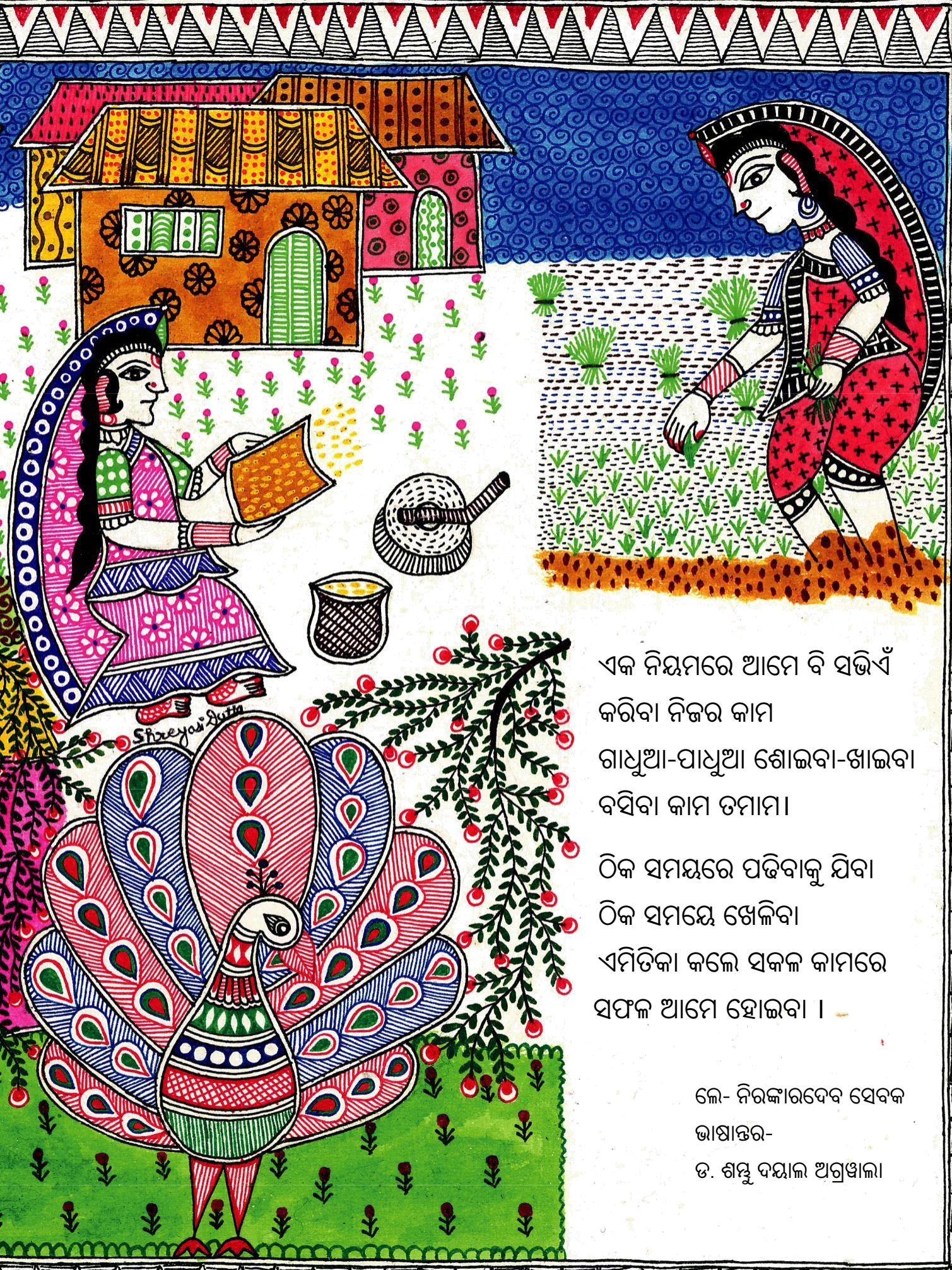
ମୋତେ ଭଲ ଲାଗୁଥିବା କାମ

ଠିକ ସମୟରେ

ଏକ ନିୟମରେ ନିଇତି ସକାଳେ
ସୂର୍ଯ୍ୟ ଉଏଁ ଆକାଶରେ,
ବଢଇ ଛିଡ଼ଇ ହସକୁରା ଜହ୍ନ
ତା' ନିୟମ ଅନୁସାରେ।

ଏକ ନିୟମରେ ଆକାଶରେ ତାରା
ଟିମି ଟିମି ଚମକନ୍ତି,
ଏକ ନିୟମରେ ନଦୀ ଆଉ ନାଳ
ସାଗରରେ ମିଶିଯା'ନ୍ତି।

ଏକ ନିୟମରେ ଆମେ ବି ସଭିଏଁ
କରିବା ନିଜର କାମ
ଗାଧୁଆ-ପାଧୁଆ ଶୋଇବା-ଖାଇବା
ବସିବା କାମ ତମାମ।

ଠିକ ସମୟରେ ପଢିବାକୁ ଯିବା
ଠିକ ସମୟେ ଖେଳିବା
ଏମିତିକା କଲେ ସକଳ କାମରେ
ସଫଳ ଆମେ ହୋଇବା ।

ଲେ- ନିରଙ୍କାରଦେବ ସେବକ

ଭାଷାନ୍ତର-
ଡ. ଶମ୍ଭୁ ଦୟାଲ ଅଗ୍ରୱାଲା

ପ୍ରଶ୍ନ-1. ସମୟ ଶବ୍ଦକୁ ବ୍ୟବହାର କରି ଗୋଟିଏ ବାକ୍ୟ ଲେଖାଯାଇଛି। ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ ବ୍ୟବହାର କରି ବାକ୍ୟ ଗଠନ କର –

ସମୟ	ଯିଏ ସମୟର ଧ୍ୟାନ ରଖେନି, ସମୟ ବି ତାକୁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଏନି
ଯୁଗ	
କାଳ	
ସନ୍ଧ୍ୟା	
ଦିନ	

ପ୍ରଶ୍ନ-2. ଏହି ଗୀତରେ ଠିକଣା ସମୟରେ ସବୁ କାମ କରିବା ଉପରେ ଜୋର ଦିଆଯାଇଛି-

ଏକ ନିୟମରେ ଆମେ ବି ସଭିଏଁ
କରିବା ନିଜର କାମ
ଗାଧୁଆ-ପାଧୁଆ ଶୋଇବା-ଖାଇବା
ବସିବା କାମ ତମାମ ।

ତୁମେ କେଉଁ କେଉଁ କାମ ଉଚିତ ସମୟରେ କରିପାରୁଛ ଆଉ କ'ଣ କ'ଣ କରିପାରୁନ? ଏହାର କାରଣ କ'ଣ?

ପ୍ରଶ୍ନ-3. ଗୋଟିଏ କାମ କୁହ ଯାହାକୁ ତୁମେ ଉଚିତ ସମୟରେ କରିବ ବା କରିବାକୁ ଚାହଁ-

ଆଜି	
କାଲି	
ଏ ସପ୍ତାହରେ	
ଏ ମାସରେ	
ଏଇ ବର୍ଷ	

ମୋ ଶବ୍ଦ

- ଆମ କଥାବାର୍ତ୍ତାରେ ସମୟ କେତେବେଳେ, କେଉଁଠି ଆଉ କେମିତି ଆସେ, ପଢି ଦେଖ-

ସମୟ ବଡ଼ ବଳବାନ

ପାଗ ବାନ୍ଧୁ ବାନ୍ଧୁ କଚେରୀ ବରଖାସ୍ତ

ଭା'ରି ଖରାପ ବେଳ ଆସିଛି

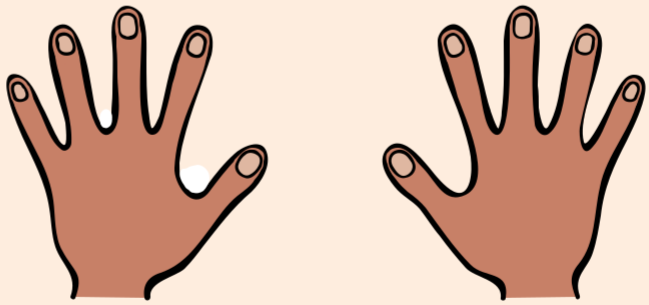
ସମୟ ସମୟର କଥା

ବିତିଗଲା ସମୟ ଲେଉଟେ ନାହିଁ

କାଲି କରିବା କାମ ଆଜି କର

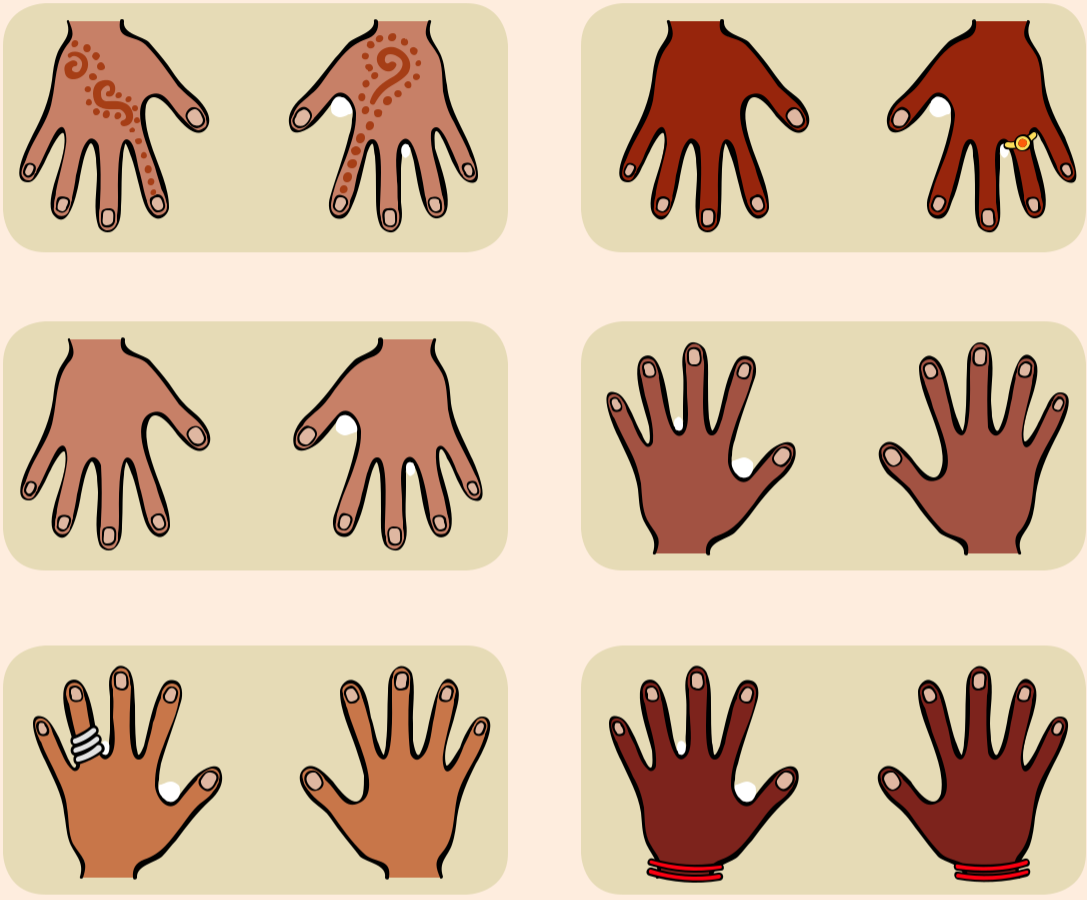
ସମୟ ସହିତ ସମ୍ପର୍କ ଥିବା ଏହିଭଳି ଆଉ କିଛି ବାକ୍ୟ ଲେଖ

ଆସ ଆମ ହାତର ଆଙ୍ଗୁଠି ଗଣିବା

ଦୁଇ ହାତରେ ମୋଟ ଆଙ୍ଗୁଠି $2 \times 5 = 10$

- 12 ଟି ହାତରେ କେତୋଟି ଆଙ୍ଗୁଠି ଅଛି?

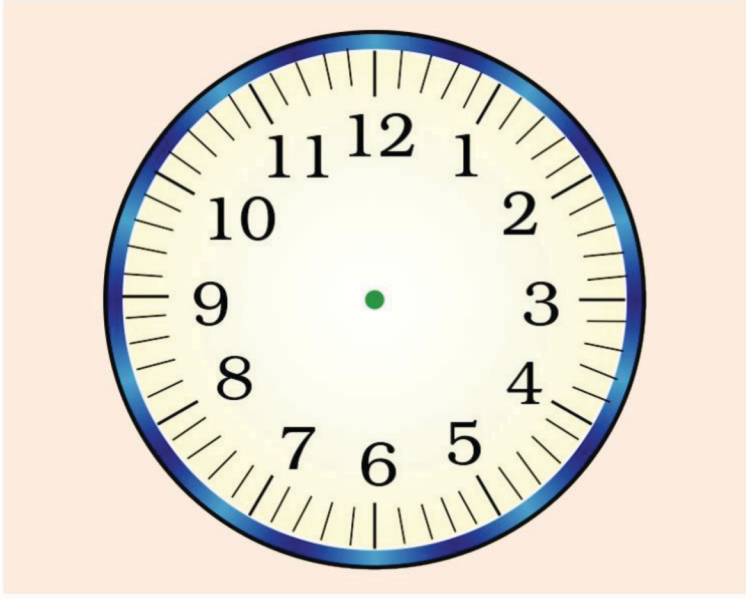

12 ଥର 5 ଅର୍ଥାତ

$$12 \times 5 \quad \text{ବା} \quad \begin{array}{r} 12 \\ \times\ 5 \\ \hline \end{array}$$

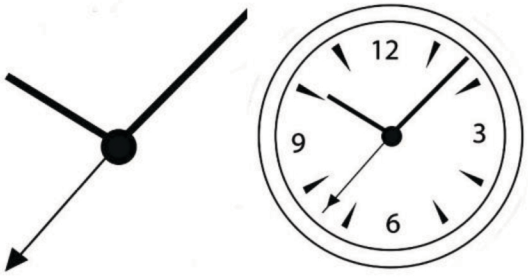
■ ଘଣ୍ଟାରେ ସମୟ କେମିତି ଦେଖିବା?... ଆସ ଶିଖିବା

ଅଧିକାଂଶ ଘଡ଼ିର ଡାଏଲରେ 1 ଠାରୁ 12 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖା ଥାଏ। ପ୍ରତି ଦୁଇଟି ସଂଖ୍ୟା ମଝିରେ 4 ଟି ଛୋଟ ଛୋଟ ଗାର ପଡ଼ିଥାଏ ।

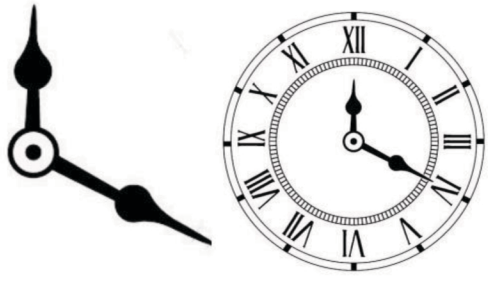

ଡାଏଲରେ ସମୁଦାୟ କେତୋଟି ଗାର ଅଛି ଗଣି ଲେଖ _____ ଟି ଗାର

■ ଘଡ଼ିର ଡାଏଲରେ ଦୁଇ ବା ତିନି ପ୍ରକାରର କଣ୍ଟା ବୁଲୁଥାଏ

ତିନୋଟି କଣ୍ଟାବାଲା ଘଡ଼ି

ଦୁଇଟି କଣ୍ଟାବାଲା ଘଡ଼ି

- ସବୁଠାରୁ ମୋଟା ଓ ସାନ କଣ୍ଟାଟିକୁ ଘଣ୍ଟା କଣ୍ଟା କହନ୍ତି। ଏଥିରୁ ସମୟ କେତେ ଘଣ୍ଟା ହେଲା ଜଣା ପଡ଼େ। ଘଣ୍ଟାକଣ୍ଟାକୁ ଗୋଟିଏ ସଂଖ୍ୟାରୁ ତା'ପର ସଂଖ୍ୟାକୁ ଯିବା ପାଇଁ ଘଣ୍ଟାଏ ସମୟ ଲାଗେ। ଘଣ୍ଟାକଣ୍ଟା ମୋଟ 12 ଘଣ୍ଟାରେ ପୂରା ଡାଏଲରେ ଗୋଟିଏ ଘେରା ବୁଲି ଆସେ। ତା'ହେଲେ କହିପାରିବ କି? ଦିନକରେ, ଅର୍ଥାତ 24 ଘଣ୍ଟାରେ ସେ ଡାଏଲର କେତେ ଚକ୍କର ଲଗାଏ?
- ତା'ଠାରୁ ପତଳା ଓ ଲମ୍ବା କଣ୍ଟାଟି ହେଲା ମିନିଟ କଣ୍ଟା। ଏହି କଣ୍ଟା ମିନିଟର ସୂଚନା ଦିଏ। ମିନିଟ କଣ୍ଟା ଗୋଟିଏ ସଂଖ୍ୟାରୁ ତା'ପାଖରେ ଥିବା ଅନ୍ୟ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଯିବାପାଇଁ 5 ମିନିଟ ସମୟ ଲାଗେ। ଏହି କଣ୍ଟା 60 ମିନିଟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଡାଏଲଟିକୁ ଥରେ ଘୂରିଆସେ ।
- ସବୁଠାରୁ ପତଳା ଓ ଲମ୍ବା କଣ୍ଟାଟିକୁ ସେକେଣ୍ଡ କଣ୍ଟା କୁହାଯାଏ। ଏହି କଣ୍ଟାଟି ଅନ୍ୟ ଦୁଇ କଣ୍ଟା ଅପେକ୍ଷା ଅତି ଶୀଘ୍ର ଶୀଘ୍ର ଚାଲେ। ଏଥିରୁ କେତେ ସେକେଣ୍ଡ ହୋଇଛି ଜଣାପଡ଼େ।

ଏହି ଘଡ଼ିରେ 2 ଟା ବାଜିଛି

ଏହି ଘଡ଼ିରେ 5 ଟା ବାଜିଛି

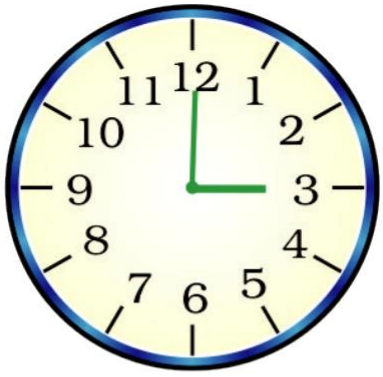
60 ମିନିଟ ପୂରା ହେଲେ ଏକ ଘଣ୍ଟା ସମୟ ହୁଏ।

ତିନି ଘଣ୍ଟାରେ କେତେ ମିନିଟ ହେବ?

3×60 ବା $\begin{array}{r} 60 \\ \times\ 3 \\ \hline \end{array}$

ଆସ ଶିଖିବା... ଘଡ଼ି ଦେଖି ସମୟ କେମିତି ଜାଣିବା

ମିନିଟ କଣ୍ଟା 12 ଉପରେ ଥାଇ ଘଣ୍ଟାକଣ୍ଟା ଯେଉଁ ସଂଖ୍ୟାରେ ଥିବ, ସେହି ସମୟରେ ସେତିକି ବାଜିଥାଏ। ଯେମିତି କି ଘଣ୍ଟା କଣ୍ଟା 3 ରେ ଆଉ ମିନିଟ କଣ୍ଟା 12 ରେ ଥିଲେ, ସେତେବେଳେ ତିନିଟା ବାଜିଛି ବୋଲି କୁହାଯାଏ।

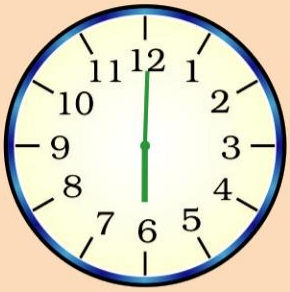

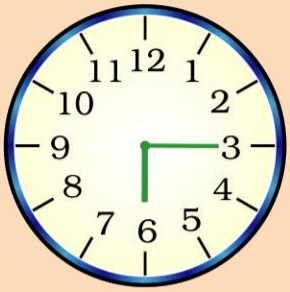

ଶିକ୍ଷକ-ନିର୍ଦ୍ଦେଶ : ଘଡ଼ି ଦେଖି ସମୟ କହିବା ଅଭ୍ୟାସ କରିବା ପାଇଁ ସହଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କୁ ପ୍ରେରିତ କରନ୍ତୁ। ସେମାନେ ସମୟର ମାପ ଆଉ ଘଣ୍ଟା, ମିନିଟ ଓ ସେକେଣ୍ଡ ମଧ୍ୟରେ ପରସ୍ପର ସମ୍ପର୍କକୁ ବୁଝନ୍ତୁ।

ଡିଜିଟାଲ ଘଡ଼ି

- ଡିଜିଟାଲ ଘଡ଼ିରେ ସମୟ ସିଧାସଳଖ ଲେଖା ହୋଇଥାଏ। ରେଳ ଷ୍ଟେସନ, ମୋବାଇଲ ଫୋନ ଇତ୍ୟାଦିରେ ଡିଜିଟାଲ ଘଡ଼ି ଥାଏ।
- ଏହି ଘଡିଗୁଡିକରେ ସମୟ କେତେ ହୋଇଛି କହିପାରିବ?

06:40

07:45

12:45

06:20

■ ଆସ, ଏବେ ନିଜେ କିଛି କରି ଦେଖିବା

(ପ୍ରଥମେ ଅନୁମାନ କରି ତା'ପରେ ଘଡ଼ି ସାହାଯ୍ୟରେ ଜାଣିବା)

- ଖାଇବା ପାଇଁ ତୁମକୁ କେତେ ସମୟ ଲାଗେ? _____ ମିନିଟ
- ଗାଧୋଇବା ପାଇଁ ତୁମକୁ କେତେ ସମୟ ଲାଗେ? _____ ମିନିଟ
- ମୁଁ ରାତି _____ ସମୟରେ ଶୁଏ ଆଉ ସକାଳେ _____ ବେଳେ ଉଠିଯାଏ।
  ମୁଁ _____ ଘଣ୍ଟା ଶୁଏ ।
- ଆମ ଗାଁ ସ୍କୁଲ _____ ସମୟରେ ଆରମ୍ଭ ହୁଏ, _____ ଟାରେ ବନ୍ଦ ହୋଇଯାଏ।
  ସ୍କୁଲ _____ ଘଣ୍ଟା ଚାଲେ ।

ଶିକ୍ଷକ-ନିର୍ଦ୍ଦେଶ : ଘଣ୍ଟା-ମିନିଟ-ସେକେଣ୍ଡ କଣ୍ଟା ଥିବା ଘଡ଼ି ଓ ଡିଜିଟାଲ ଘଡ଼ି ଦେଖି ସମୟ କହିବା ଅଭ୍ୟାସ କରିବା ପାଇଁ ସହଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କୁ ପ୍ରେରିତ କରନ୍ତୁ।

କୃଷକଭାଇର ସକାଳ

ଜଣେ କୃଷକ ସକାଳ 6 ଟାରୁ ଘାସ କାଟିବା ଆରମ୍ଭକରି ଛୋଟ ଛୋଟ ବିଡ଼ା ବାନ୍ଧୁଥାନ୍ତି; 5ଟି ହୋଇଗଲେ ତାକୁ ଏକାଠି ବାନ୍ଧି ବଡ଼ ବିଡ଼ାଟିଏ ତିଆରି କରୁଥାନ୍ତି। 7ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଘାସ କାଟି ସେ 15 ମିନିଟ ପରେ ଘରେ ପହଞ୍ଚିଲେ।

ସକାଳ 6ଟାରୁ 7ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଘାସ କାଟି ସେ 4ଟି ବଡ଼ ବିଡ଼ା ବାନ୍ଧି ସାରିଥିଲେ।

- ସେ ଘାସ କାଟି କେତୋଟି ଛୋଟ ବିଡ଼ା କରିଥିଲେ?

_____ ଏହାକୁ _____ × _____ ଭାବରେ ମଧ୍ୟ ଲେଖିପାରିବା।

ସେ ଘରେ କେତେବେଳେ ପହଞ୍ଚିଲେ? ସକାଳ _____ ମିନିଟରେ

ଏହି ସମୟ କୁ ଘଡ଼ିରେ ଏହିପରି ଦେଖାଇ ହେବ

- କୃଷକ କେତେବେଳେ ଘାସ କାଟିବା ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ? _____ ଟାରେ
  କୃଷକ ଜଣକ କେତେଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଘାସ କାଟିଲେ? _____ ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
  ଘାସ କାଟିବାକୁ କେତେ ସମୟ ଲାଗିଲା? _____ ଘଣ୍ଟା _____ ମିନିଟ
- ଘାସ କାଟିବା ଓ ଘରେ ପହଞ୍ଚିବାରେ କୃଷକଙ୍କୁ ମୋଟ କେତେ ସମୟ ଲାଗିଲା?

1 ଘଣ୍ଟା + 15 ମିନିଟ = _____ ମିନିଟ

ଶିକ୍ଷକ-ନିର୍ଦ୍ଦେଶ : ଦୈନନ୍ଦିନ ଜୀବନରେ ବିଭିନ୍ନ କାମରେ ଲାଗୁଥିବା ସମୟର କେତେକ ଉଦାହରଣ ଦେଇ ସହଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କ ସହିତ ଆଲୋଚନା କରନ୍ତୁ।

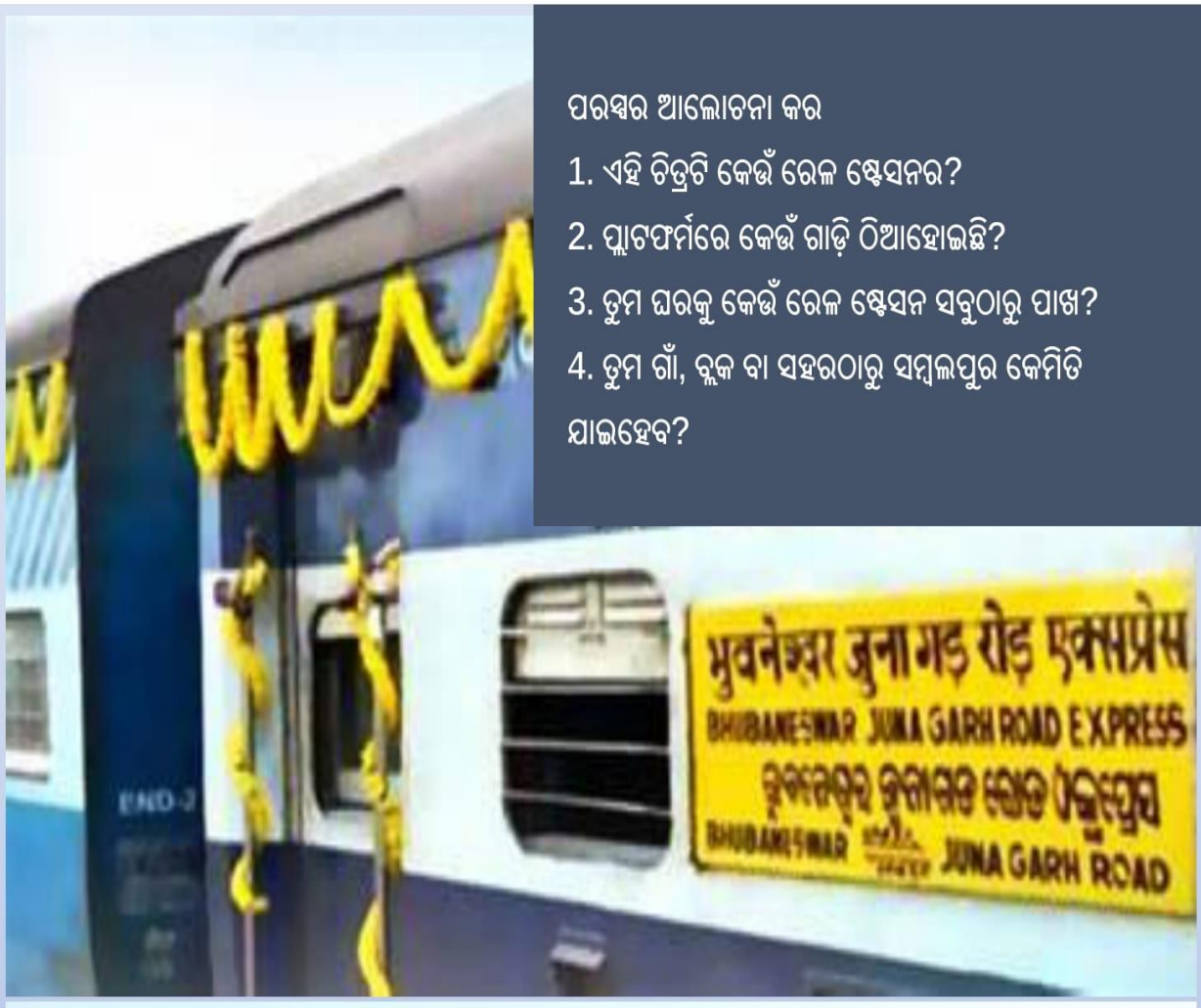
ମୋ ଶବ୍ଦ

ଭୁବନେଶ୍ୱର
भुवनेश्वर
BHUBANESWAR
ଭୁବନେଶ୍ୱର
ଭୁବନେଶ୍ୱର
BHUBANESWAR

दवाई दुकान
MEDICINE STORE

ପରସ୍ପର ଆଲୋଚନା କର

1. ଏହି ଚିତ୍ରଟି କେଉଁ ରେଳ ଷ୍ଟେସନର?
2. ପ୍ଲାଟଫର୍ମରେ କେଉଁ ଗାଡ଼ି ଠିଆହୋଇଛି?
3. ତୁମ ଘରକୁ କେଉଁ ରେଳ ଷ୍ଟେସନ ସବୁଠାରୁ ପାଖ?
4. ତୁମ ଗାଁ, ବ୍ଲକ ବା ସହରଠାରୁ ସମ୍ବଲପୁର କେମିତି ଯାଇହେବ?

10 ଯାତ୍ରା

ଆମେ କ'ଣ ଶିଖିବା

- ସମୟ ମାପର ବ୍ୟବହାର କେମିତି କରିବା (12 ଓ 24 ଘଣ୍ଟିଆ ଘଡ଼ି)
- କ୍ୟାଲେଣ୍ଡର, ସମୟ ନିର୍ଘଣ୍ଟ ଓ ରେଳ ଟିକେଟରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସୂଚନାଗୁଡ଼ିକୁ ବୁଝିବା

ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ ପଢ

ସିଟ	ଦୃଶ୍ୟ	ଚାଳକ	ହର୍ଣ୍ଣ	ପାଦଗୁଳା
ଫେରିବା	ରେଳ	ରାସ୍ତା	ପ୍ରସାଧନ	ଯାତ୍ରା
ସଡ଼କ	ଶଗଡ଼	ଭଡ଼ା	ଜିନିଷ	ସାଇକେଲ
ଟିକେଟ	ଯାତ୍ରୀ	ବାଟୋଇ	ବସଷ୍ଟାଣ୍ଡ	ରେଳଷ୍ଟେସନ
ବୁକିଙ୍ଗ	ରିକ୍ସା	ସ୍ଲିପର	ଗାର୍ଡ	ଇଞ୍ଜିନ
ଟି.ଟି	ପ୍ଲାଟଫର୍ମ	କଣ୍ଡକ୍ଟର	ଆରକ୍ଷଣ	ତତ୍କାଳ

ଶିକ୍ଷକ-ନିର୍ଦ୍ଦେଶ : 1. ଉପରେ ଯାତ୍ରା ସହିତ ଜଡ଼ିତ କେତୋଟି ଶବ୍ଦ ଦିଆଯାଇଛି। ସେଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରନ୍ତୁ।

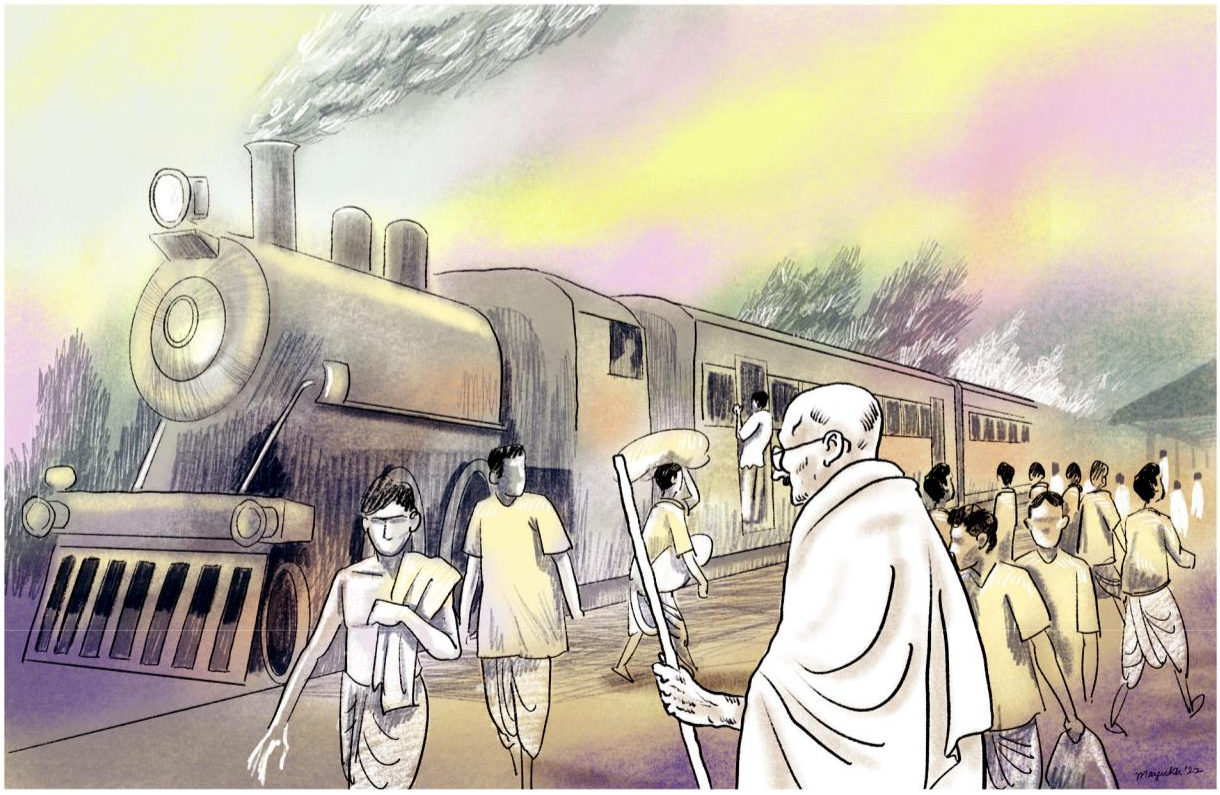
2. ସହଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର କୌଣସି ଯାତ୍ରା ସମୟର ମଜାଦାର ଅନୁଭୂତି ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବାକୁ କହନ୍ତୁ।

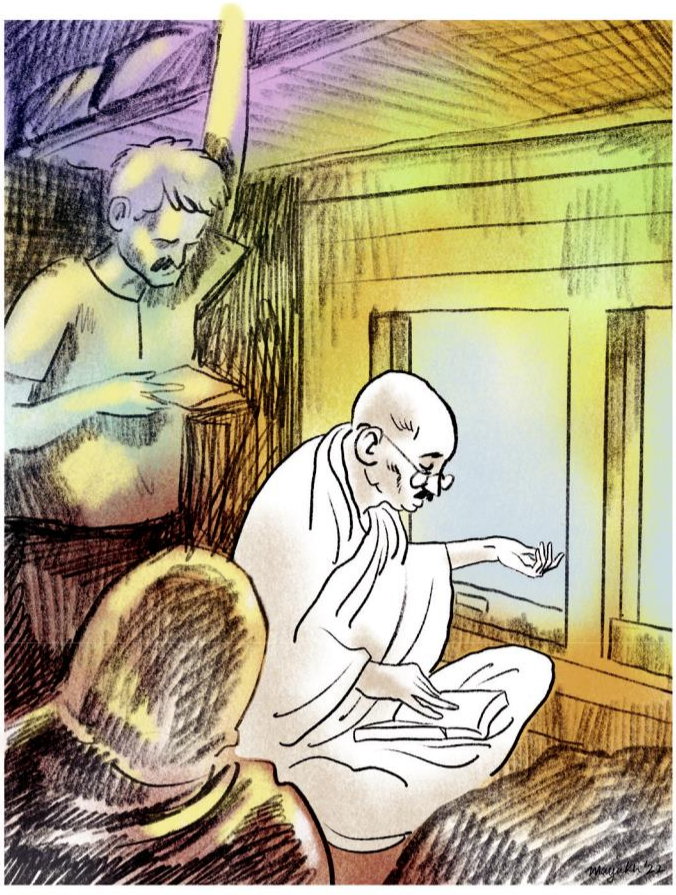
3. ନିଜର କୌଣସି ଯାତ୍ରା ଅନୁଭବ ଉପରେ ଏକ ନାଟକ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଦେଖାଇବାକୁ ପ୍ରେରିତ କରନ୍ତୁ।

ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କ ଆତ୍ମକଥାରୁ ...

"ଗିର୍ମିଟ ପ୍ରଥା" ଅଧ୍ୟାୟରେ ଗାନ୍ଧିଜୀ ଲେଖିଛନ୍ତି –

ରେଳଗାଡ଼ି ଭିଡ଼ରେ ଯେଉଁ କଷ୍ଟ ପାଇଲି, ମୋତେ ଭା'ରି ବାଧିଲା। ମୁଁ କରାଚିରୁ ଲାହୋର ଦେଇ କଲିକତା ଯାଉଥାଏ। ଲାହୋରରେ ଟ୍ରେନ ବଦଳାଇବାକୁ ପଡିବ। ସେଠି କିନ୍ତୁ ଅବସ୍ଥା ଶୋଚନୀୟ! ଯାତ୍ରୀମାନେ ଜୋର ଜବରଦସ୍ତି ପଶୁଥା'ନ୍ତି। କବାଟ ବନ୍ଦ ଥିଲେ ଝରକା ଦେଇ ପଶିଯାଉଥା'ନ୍ତି। ମୋତେ ତ ନିଶ୍ଚିତ ତାରିଖରେ କଲିକତା ପହଞ୍ଚିବାକୁ ହେବ। ଏଇ ଟ୍ରେନଟି ଛାଡ଼ିଦେଲେ ମୁଁ କଲିକତା ପହଞ୍ଚିପାରିବିନି। ବସିବା ଜାଗା ମିଳିବା ଆଶା ତ ନାହିଁ! ଲୋକେ ମୋତେ ଭିତରକୁ ଯିବାକୁ ଦେବାକୁ ଚାହୁଁନାହାନ୍ତି। ଶେଷକୁ ଜଣେ ମୂଲିଆ କହିଲା, "ମୋତେ ବାରଅଣା ଦେବ ଯଦି, ମୁଁ ତୁମକୁ ଜାଗା କରେଇଦେବି।" ମୁଁ କହିଲି, "ମୋତେ ଜାଗା ଦେଇ ପାରିଲେ ମୁଁ ତୁମକୁ ବାର ଅଣା ନିଶ୍ଚୟ ଦେବି।" ସେ ଯାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ନେହୁରା ହୋଇ କେତେ କାକୁତି ମିନତି କଲା; କିନ୍ତୁ ମୋତେ ପାଖରେ ଟିକେ ବସାଇବାକୁ କେହି ରାଜି ହେଲେନି।

ଟ୍ରେନ ଛାଡ଼ିବାକୁ ହେଲାଣି। ସେତିକିବେଳେ ଗୋଟିଏ ଡବାର କିଛି ଯାତ୍ରୀ କହିଲେ, "ଟ୍ରେନରେ ଜାଗା ତ ନାହିଁ; ହେଲେ ଭିତରକୁ ପୂରେଇ ପାରିବ ଯଦି ଚେଷ୍ଟା କର, କିନ୍ତୁ, ଠିଆ ହୋଇ ଯିବାକୁ ପଡ଼ିବ।" କୁଲି ମୋ ଆଡ଼କୁ ଅନାଇ କହିଲା, "କଣ କହୁଛ?" ମୁଁ "ହଁ" କହିବାରେ ସେ ମୋତେ ଟେକିନେଇ ଝରକା ବାଟେ ଭିତରେ ପୂରାଇ ଦେଲା। ମୁଁ ଭିତରେ ପଶିଲି, ଲୋକଟିର ବାର ଅଣା ରୋଜଗାର ହୋଇଗଲା।

ରାତିଟା ବଡ଼ କଷ୍ଟରେ ବିତିଲା। ଅନ୍ୟ ଯାତ୍ରୀମାନେ କୌଣସିମତେ ବସିପଡ଼ିଲେ। ମୁଁ କିନ୍ତୁ ଉପର ଶିକୁଳିକୁ ଧରି ଦୁଇ ଘଣ୍ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଠିଆହୋଇ ରହିଲି। କିଛି ଯାତ୍ରୀ ମୋତେ ଧମକାଉଥା'ନ୍ତି, "ଆରେ ତମେ ବସୁନ କାହିଁକି?" ମୁଁ ସେମାନଙ୍କୁ ବହୁତ ବୁଝାଇଲି, "ଜାଗା ତ ନାହିଁ ବସିବି କେଉଁଠି?" ମୁଁ ଠିଆ ହେବାଟା ବି ସେମାନେ ସହି ପାରୁନଥା'ନ୍ତି; ବାରମ୍ବାର ମୋତେ କେତେ କଥା କହୁଥା'ନ୍ତି। ସେମାନେ ଯେତିକି ଚିଡ଼ାଉଥା'ନ୍ତି, ମୁଁ ସେତିକି ଶାନ୍ତିରେ ଉତ୍ତର ଦେଉଥାଏ। ଏମିତି କରିବାରୁ ସେମାନେ କିଛିଟା ଶାନ୍ତ ହେଲେ। ମୋ ନାଁ-ଗାଁ ପଚାରିବାରୁ ମୋତେ କହିବାକୁ ପଡ଼ିଲା। ମୋର ପରିଚୟ ପାଇ ସେମାନେ ଲାଜେଇଗଲେ। କ୍ଷମା ମାଗିଲେ, ମୋ ପାଇଁ ନିଜ ପାଖରେ ଜାଗା କରିଦେଲେ। କଥାରେ ଅଛି, 'ଧୀର ପାଣି ପଥର କାଟେ।' ମୁଁ ବହୁତ ହାଲିଆ ହୋଇଯାଇଥିଲି; ମୁଣ୍ଡ ବୁଲାଉଥାଏ। ଯେତେବେଳେ ନିହାତି ଦରକାର, ଈଶ୍ୱର ବସିବାକୁ ଜାଗା କରାଇଦେଲେ।

ପଢ଼ ଓ ଆଲୋଚନା କର

ପ୍ରଶ୍ନ-1. ଗାନ୍ଧିଜୀ ରେଳଗାଡ଼ିରେ ଯାତ୍ରା କରିବାପାଇଁ ଷ୍ଟେସନରେ ପହଞ୍ଚିଲେ। ତେବେ କହିପାରିବ କି ସେ ଷ୍ଟେସନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯାତ୍ରା କେମିତି କରିଥିବେ?

ପ୍ରଶ୍ନ-2. ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କ ସମୟରେ ରେଳଗାଡ଼ି, ମୋଟର, ଏକ୍କା-ତାଙ୍ଗା, ସାଇକେଲ ଓ ବଳଦଗାଡ଼ି ଇତ୍ୟାଦି ଯାନ-ବାହନ ଅଧିକ ଥିଲା। ଆଜିକାଲି ଯାତ୍ରା କରିବାପାଇଁ ଆଉ କେଉଁ କେଉଁ ସୁବିଧା ଅଛି ?

ପ୍ରଶ୍ନ-3. ଯେ କୌଣସି ଯାତ୍ରାରେ ପୁରୁଷ ଅଧିକ ଓ ସ୍ତ୍ରୀ କମ ଦେଖାଯା'ନ୍ତି କାହିଁକି?

ପ୍ରଶ୍ନ-4. ଗାନ୍ଧିଜୀ କେଉଁ କାଳେ କରିଥିବା ତାଙ୍କର ଏହି ଯାତ୍ରାକୁ ମନେ ରଖିଥିଲେ। ତୁମର ବି କୌଣସି ସମୟରେ କରିଥିବା ଯାତ୍ରା କଥା ମନେ ଥିଲେ ସେ କଥା ଅଲୋଚନା କର।

ପ୍ରଶ୍ନ-5. ଏବେବି ଅନେକ ଗାଁ କୁ ଯା'-ଆସ କରିବାକୁ ଉଚିତ ସୁବିଧା ନାହିଁ। ଏ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଲୋକଙ୍କୁ କି-କି ଅସୁବିଧାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବାକୁ ପଡୁଛି? ନିଜ ଅଞ୍ଚଳ ସମ୍ପର୍କରେ ନିଜର ଅନୁଭବ ବର୍ଣ୍ଣନା କର।

ଗାନ୍ଧିଜୀ ଲାହୋରଠାରୁ କଲିକତା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହି ଯାତ୍ରା 1917 ମସିହାରେ କରିଥିଲେ। ଭାରତୀୟ ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ କଂଗ୍ରେସର ନିମନ୍ତ୍ରଣରେ ତାଙ୍କର କଲିକତା ପହଞ୍ଚିବା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଜରୁରୀ ଥିଲା। ସେତେବେଳେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାଙ୍କୁ ମହାତ୍ମା ଉପାଧି ତ ମିଳି ନ ଥିଲା, କିନ୍ତୁ କେଉଁଠି ଚିହ୍ନା ପଡ଼ିଗଲେ, ଲୋକେ ତାଙ୍କର ଜୟଘୋଷ କରୁଥିଲେ।

ଯାତ୍ରା

ମୁଁ ମୋ ନାନୀ ଘରକୁ ଆସିଛି; ଦୁଇ-ତିନି ଦିନ ରହି ଆମ ଘରକୁ ଫେରିଯିବି। ନାନୀ ବି ବେଳେ ବେଳେ ଆସେ; କିନ୍ତୁ ତା' ଆସିବାଟା ଘରକୁ ଫେରିବା ନୁହେଁ। ଆମେ ଦୁହେଁ ଗୋଟିଏ ଘରୁ ଯାତ୍ରା ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲୁ। ସେ ମୋଠାରୁ ତିନି ବର୍ଷ ବଡ଼। ମୋତେ ସେ ବହୁତ ଭଲ ପାଏ। ସେ ଯାହା କିଛି ବି ଖାଇଲେ ସେଥିରେ ମୋର ଭାଗ ନିଶ୍ଚୟ ଥାଏ। ମୁଁ ବି ବେଳେ ବେଳେ ମୋ ଜିନିଷ ତାକୁ ଦିଏ। ମୋ ପୋଷାକ ତାକୁ ଛୋଟ ହୁଏ। କିନ୍ତୁ ତା' କପଡ଼ା ମୋତେ ଠିକ ହୁଏ; ବରଂ ଟିକିଏ ଢିଲା ହୁଏ। ଦିନେ ମୁଁ ତା' ଫ୍ରକ ପିନ୍ଧିଦେଇଥିଲି ଯେ ସେ ହସି ହସି ଗଡ଼ିଯାଉଥାଏ। ସେ କାହିଁକି ହସୁଛି ମୁଁ ତ କିଛି ବୁଝିପାରିଲିନି; ହେଲେ ମୁଁ ବି ତା' ସହିତ ହସୁଥାଏ।

ମୁଁ ତା' ଘରକୁ ଆଜି ସକାଳେ ଆସିଲି। ସକାଳୁ ସେ କଥା କଥାକେ ଖାଲି ହସୁଛି। ତା' ପିଲାପିଲି, ସ୍ୱାମୀ,ତା' ବିନା କାହାରବି କାମ ଚଳୁନି। ମୁଁ ତା' ସାଥିରେ ଏକୁଟିଆ ଟିକେ କଥା ହେବାକୁ ଚାହୁଁଛି। କିନ୍ତୁ ତା' ପିଲାମାନେ ତାକୁ ସବୁବେଳେ ଘେରିରହୁଛନ୍ତି। ଆମ ଅଗଣାରେ ମୁଁ ପିଜୁଳି ଚାରାଟିଏ ଲଗାଇଥିଲି। ସେଇ ଗଛ ଏ ବର୍ଷ ପ୍ରଥମ ଫଳ ଦେଇଛି। ମୁଁ ତାକୁ ତା' ପାଇଁ ତୋଳିଥିଲି ଯେ, ସେଇଟି ତାକୁ ଦେବାକୁ ଚାହୁଁଛି। ପିଲାମାନଙ୍କ ଆଗରେ ଦେଲେ କେଜାଣି... ସେମାନେ କାଳେ ହସିବେ, ସେ ନିଜେ ନଖାଇ ତା' ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଦେଇଦେବ କି ନହେଲେ ପିଲାମାନେ ବି ନିଜେ ତା' ହାତରୁ ଛଡ଼େଇନେଇପାରନ୍ତି।

ଆଜି ଫେରୁଛି। ରାତି ବସ। ବସରେ ସମସ୍ତେ ଶୋଇଛନ୍ତି। ଡ୍ରାଇଭର କେବଳ ଚାହିଁଛି ଆଉ ମୁଁ। ରାସ୍ତାରେ କେତେ ଦୋକାନ ପଡୁଛି। ଶୀତ ରାତି। ଗୋଟିଏ ଦୋକାନରେ ନିଆଁ ଜଳୁଥିବା ଦେଖାଯାଉଛି। ଆଉ ତ କେହି ଦେଖାଯାଉନାହାନ୍ତି, ଖାଲି ଦୁଇଟି କୁକୁର ସେଠି ଶୋଇଛନ୍ତି। କେବେ କେଉଁଠି ଟିକେ ଆଲୁଅ ଦିଶିଯଉଛି, ଆଉ ଅବା କେଉଁ ଦୂର ବିଲମାଳରେ ଗୋଟିଏ ବିଜୁଳିବତୀ ଝୁଲୁଥାଉଛି। ବାକି ଚାରିଆଡ଼େ ଖାଲି ଅନ୍ଧାର। ବସ ହେଡଲାଇଟରେ ସଡ଼କ କିଛି କିଛି ଦିଶୁଛି।

କେମିତିକା ଯାତ୍ରା ଇଏ! ସମସ୍ତେ ଶୋଇଛନ୍ତି। କେହି କିଛି ଜାଣୁନାହାନ୍ତି ଯେ ସେମାନେ ଯାଉଛନ୍ତି କେଉଁଠିକୁ! ବହୁତ ଭରଷା ସେମାନଙ୍କର ଚାଳକ ଉପରେ। ବସ ବାହାରେ ବି ତ ସମସ୍ତେ ଶୋଇଛନ୍ତି! ମୁଁ ସକାଳୁ ସକାଳୁ ଘରେ ପହଞ୍ଚିଯିବି।

ବୋଉ ଅଗଣାରେ ମୋ' ବାଟ ଚାହିଁ ବସିଛି। ନାନୀ ତା' ପାଇଁ ଗୋଟେ ଗୁଆକାତି ପଠାଇଛି; ମୁଣିର ସବା ଉପର ପକେଟରେ ରଖିଦେଇଥିଲି, ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ବାହାର କରି ଦେଇଦେଲି। ବୋଉ ବହୁତ ଖୁସି ହେଲା; ଭା'ରି ଖୁସି! ମୁଁ ମୁଣିରୁ ସେଇ ପିଜୁଳିଟା ବାହାରକରି ଡାଳରେ ତାକୁ ତୋଳିଥିବା ଜାଗାଟିକୁ ଖୋଜିବାରେ ଲାଗିଲି।

ଲେ- ସୁଶୀଲ ଶୁକ୍ଳ

ଭାଷାନ୍ତର- ଡ. ଶମ୍ଭୁ ଦୟାଲ ଅଗ୍ରୱାଲା

କହିପାରିବ କି?

ପ୍ରଶ୍ନ-1. ଲେଖକ ତାଙ୍କ ନାନୀଙ୍କୁ ପିଲୁଳି କାହିଁକି ଦେଇପାରିଲେନି?

ପ୍ରଶ୍ନ-2. 'ଯାତ୍ରା' ପଢିଲାବେଳେ ତୁମକୁ କେମିତି ଲାଗିଲା? ଗପଟିର କୌଣସି ଅଂଶ ପଢିଲାବେଳେ ତୁମେ ବି ସେମିତି କେବେ ଅନୁଭବ କରିଥିବା ପରି ଲାଗିଲା କି?

ପ୍ରଶ୍ନ-3. ଯାତ୍ରା କଲାବେଳେ ଲେଖକ ବସ ବାହାରେ କ'ଣସବୁ ଦେଖିଲେ?

ପ୍ରଶ୍ନ-4. ବହୁତ ଛୋଟ ଛୋଟ ଛୁଆ ବି ବେଳେ ବେଳେ ନିଜ ଭଉଣୀର ଫ୍ରକ ପିନ୍ଧିପକାନ୍ତି। ଏ ବିଷୟରେ ତୁମର ରାୟ କଣ?

ପ୍ରଶ୍ନ-5. ଗପଟିର କେଉଁ କେଉଁ ଅଂଶରେ ଭାଇ ଭଉଣୀ ମଧ୍ୟରେ ବହୁତ ଭଲପାଇବା ଥିବା ଜଣାପଡୁଛି?

ପ୍ରଶ୍ନ-6. ତୁମେ ବି କଣ କେବେ ଯାତ୍ରା କରିଛ? କାହିଁକି?

ପଢ ଓ ଲେଖ

ପ୍ରଶ୍ନ-1. ସଠିକ ଲୋକୋକ୍ତି (ଲୋକବାଣୀ) ବାଛି ବାକ୍ୟ ପୂରଣ କର-

ନାଭିରେ ତେଲ ପକାଇ ଶୋଇବା, ହସି ହସି ଗଡ଼ିଯିବା, ହଲକ ଶୁଖିଯିବା, ଆଖି ଲାଗିଯିବା, ଏକୋଇର ବଳା

1. ମୋତେ ଫ୍ରକ ପିନ୍ଧିଥିବା ଦେଖି ସେ _____
2. ମାଆ ତା' ପୁଅକୁ ଝୁରିହେଉଛି, କାରଣ ସେ _____
3. ବାଘ ଦେଖି ଭୟରେ ମୋର _____
4. ଘରେ ଖାଇବାକୁ କିଛି ନାହିଁ, ତଥାପି ସେ _____
5. ଗଡ଼ପଡ଼ ହେଉ ହେଉ ମୋର _____

ପ୍ରଶ୍ନ-2. ଠିକ ଶବ୍ଦ ବାଛି ଲେଖ-

1. ଆପଣ _____ଯିବେ? (କେଉଁଠିକି, କେଉଁଠି)
2. ନାନୀର _____ ଆସିଛନ୍ତି। (ଶାଶୁ, ସାସୁ)
3. କାଲି ଖୁବ ଜୋରରେ _____ (ବତାସ, ବାତାସ)
4. ନାନୀ _____ଯେ ତୋଫାନ ଆସିବ। (କହିଲେ, କହିଁଲେ)
5. ସାପ ଦେଖି ଭୟରେ ମୋର ତ _____ ଶୁଖିଗଲା। (ହାଲୁକା, ହଲକ)
6. ପିଲାମାନଙ୍କର ତ ଅଧା _____ ଲାଗେ! (ଟିକେଟ, ଟିକଟ)

ପ୍ରଶ୍ନ-3. ତୁମ ଗାଁ ବା ସହରରେ ଯାତ୍ରା କରିବା ପାଇଁ କି କି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି? ତଳେଲେଖାଥିବା ବାହନ ଗୁଡ଼ିକରୁ ତୁମେ କଣ କଣ ବ୍ୟବହାର କରୁଛ? ସେଥିରେ ଠିକ ଚିହ୍ନ ଲଗାଅ।

1. ବସ
2. ରେଳଗାଡ଼ି
3. ମେଟ୍ରୋ
4. ଜିପ
5. ସ୍କୁଟର
6. ଇ-ରିକ୍ସା
7. ଟ୍ୟାକ୍ସି
8. ଟ୍ରକ

ପ୍ରଶ୍ନ-4. ନିଜର କୌଣସି ଏକ ସ୍ମରଣୀୟ ଯାତ୍ରା ସମ୍ପର୍କରେ କିଛି କଥା ଲେଖ?

_____

_____

_____

ପ୍ରଶ୍ନ-5. କୌଣସି ଯାତ୍ରାରେ ଯିବାକୁ ହେଲେ ତୁମେ କି କି ପ୍ରସ୍ତୁତି କରିବ ଲେଖ-

24 ଘଣ୍ଟିଆ ଘଡ଼ି

ଦିନକ 24 ଘଣ୍ଟା। ସମୟ ଦେଖିବା ପାଇଁ ଆମେ ପ୍ରାୟ 12 ଘଣ୍ଟିଆ ଘଡ଼ି ବ୍ୟବହାର କରୁ। ଏହାର ଘଣ୍ଟାକଣ୍ଟା ଦିନଯାକରେ (ଦିନ+ରାତି) ପୂରା ଘଡ଼ିରେ ଦୁଇଘେରା ବୁଲେ। ପ୍ରଥମ ପରିକ୍ରମାରେ 12 ଘଣ୍ଟା; ତା'ପରେ ଦ୍ୱିତୀୟ ପରିକ୍ରମା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଯାଏ। ଏହି ଘଡ଼ିରେ ଦି'ପହର ପରେ ସମୟ ସାଥିରେ PM ବା ସନ୍ଧ୍ୟା ଲେଖିବାକୁ ହୁଏ। କିନ୍ତୁ 24 ଘଣ୍ଟିଆ ଘଡ଼ି ଅଧରାତି 12 ଟା ପରଠାରୁ ପରବର୍ତ୍ତୀ ରାତି 12ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପୂରା 24 ଘଣ୍ଟାର ସମୟ ଦେଖାଏ। ଯେମିତି କି, ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ ସନ୍ଧ୍ୟା 5ଟାକୁ 24 ଘଣ୍ଟିଆ ଘଡ଼ି 17:00 ଭାବରେ ଦେଖାଏ। ଏହି ଘଡ଼ିର ବ୍ୟବହାର ରେଳ ଷ୍ଟେସନ ଓ ବିମାନ ବନ୍ଦର ଇତ୍ୟାଦିରେ କରାଯାଏ।

ସମୟ ନିର୍ଘଣ୍ଟ (ଟାଇମ ଟେବୁଲ)

ତପସ୍ୱିନୀ ଏକ୍ସପ୍ରେସରେ ବସି ଭୁବନେଶ୍ୱରଠାରୁ ସମ୍ବଲପୁରକୁ ଯାତ୍ରା କରିବ। ରେଳବାଇ ସମୟ ନିର୍ଘଣ୍ଟରେ ସମୟ 24 ଘଣ୍ଟିଆ ଘଡ଼ି ଅନୁଯାୟୀ ଦିଆଯାଇଥାଏ।

18452 ତପସ୍ୱିନୀ ଏକ୍ସପ୍ରେସ (ପୁରୀ – ହଟିଆ)

କ୍ରମ	ଷ୍ଟେସନର ନାମ	ପହଞ୍ଚିବ	ଷ୍ଟେସନ ଛାଡ଼ିବ	ଦୂରତା (କିଲୋମିଟରରେ)
1	ପୁରୀ	-	20.00	4
2	ଖୋର୍ଦ୍ଧା ରୋଡ଼	20.50	20.55	44
3	ଭୁବନେଶ୍ୱର	21.15	21.20	63
4	କଟକ ଜଂକ୍ସନ	21.50	21.55	91
5	ଢେଙ୍କାନାଳ	22.50	22.52	148
6	ତାଳଚେର	23.35	23.55	201
7	ଅନଗୁଳ	00.53	00.55	219
8	ସମ୍ବଲପୁର ରୋଡ଼	0 3.30	03.32	374
9	ସମ୍ବଲପୁର ଜଂକ୍ସନ	04.00	04.20	376
10	ରେଙ୍ଗାଲି	04.43	04.45	398
11	ଝାରସୁଗୁଡ଼ା ଜଂକ୍ସନ	05.35	05.40	424

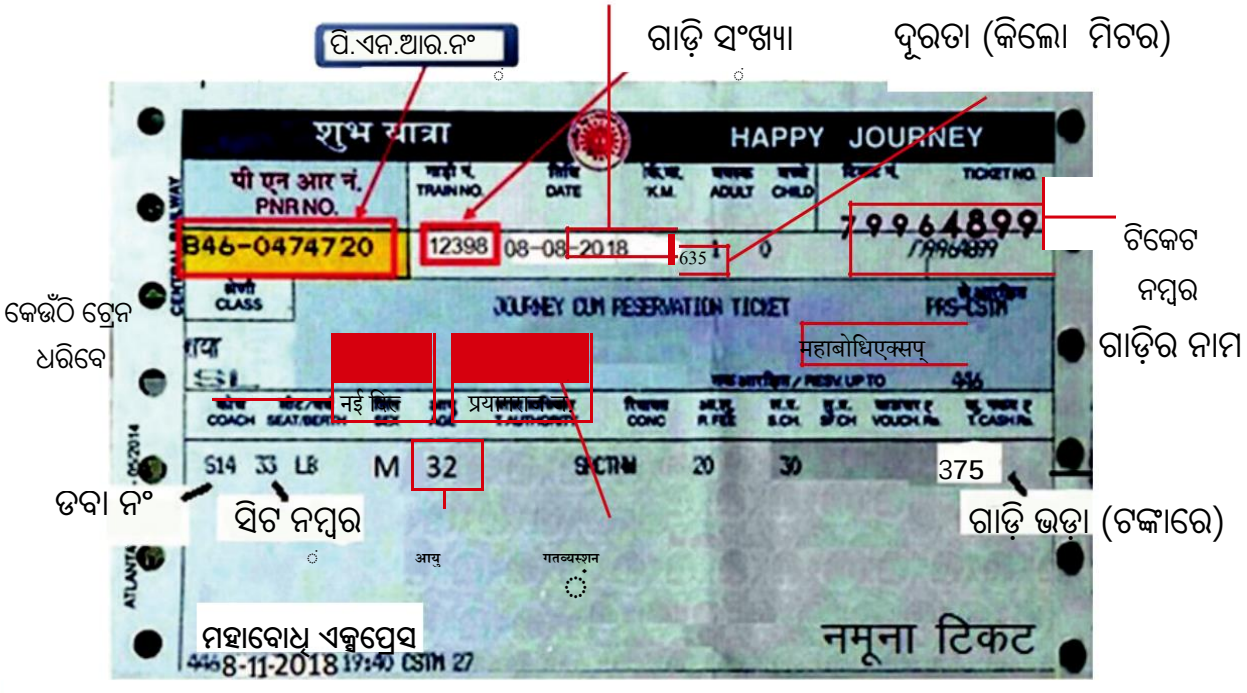
ଏବେ ତପସ୍ୱିନୀ ଏକ୍ସପ୍ରେସ ସମୟ ନିର୍ଘଣ୍ଟ ଦେଖି କୁହ-

1. ଅମିତ ସମ୍ବଲପୁର କେତେବେଳେ ପହଞ୍ଚିବ? 12 ଘଣ୍ଟିଆ ଘଡ଼ିରେ ସେତେବେଳେ କେତେଟା ବାଜିଥିବ?
2. ଭୁବନେଶ୍ୱରଠାରୁ ସମ୍ବଲପୁର ପହଞ୍ଚିବାକୁ ତାକୁ କେତେ ସମୟ ଲାଗିବ?
3. ଭୁବନେଶ୍ୱରରୁ ସମ୍ବଲପୁର କେତେ କିଲୋମିଟର ଦୂର?
4. କଟକଠାରୁ ତାଳଚେରର ଦୂରତା କେତେ?

ଶିକ୍ଷକ-ନିର୍ଦ୍ଦେଶ : 12 ଓ 24 ଘଣ୍ଟିଆ ଘଡ଼ି ଦେଖି ସମୟ କହିବା ପାଇଁ ସହଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କୁ ପ୍ରେରିତ କରନ୍ତୁ। ସେମାନେ 24 ଘଣ୍ଟିଆ ଘଡ଼ିରେ ଦେଖିଥିବା ସମୟକୁ 12 ଘଣ୍ଟିଆ ଘଡ଼ି ଅନୁସାରେ କହନ୍ତୁ। ସେମାନଙ୍କୁ କୌଣସି ଯାତ୍ରା ସମୟର ମଜାଦାର ଅନୁଭୂତି ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବାକୁ କହନ୍ତୁ। ସମସ୍ତଙ୍କୁ ରେଳ ସମୟ ସାରଣୀ ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ସୁଯୋଗ ଦିଅନ୍ତୁ।

ରେଳ ଟିକେଟ

ଆସ, ସାଗରବାବୁ ଯାତ୍ରା କରିଥିବା ଗୋଟିଏ ରେଳ ଟିକେଟର ନମୁନା ଦେଖିବା-

1. ଏହି ଟିକେଟରେ ଗାଡ଼ିର ନାଁ କଣ? _____
2. ଗାଡ଼ିର ନମ୍ବର କେତେ? _____
3. ଡବା ବା କୋଚ ନମ୍ବର କେତେ? _____
4. ସିଟ ନମ୍ବର କେତେ? _____
5. ଯାତ୍ରୀର ବୟସ କେତେ? _____
6. ଯାତ୍ରା ଆରମ୍ଭ ସ୍ଥାନରୁ ଗନ୍ତବ୍ୟ ସ୍ଥଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରେଳଭଡ଼ା କେତେ? _____
7. ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ନୋଟ ଦେଇ ଟିକେଟ କାଟିଲେ କେତେ ଟଙ୍କା ଫେରସ୍ତ ମିଳିବ?

_____

_____

ଏହି ରେଳ ଟିକେଟରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସୂଚନା ପଢି ଉତ୍ତର ଦିଅ-

शुभ यात्रा HAPPY JOURNEY

पी एन आर नं. PNR NO.	गाड़ी नं. TRAIN NO.	तिथि DATE	कि.मी. K.M	वयस्क ADULT	बच्चे CHILD	टिकट नं. TICKET NO.
423-4888961	12429	30-01-2012 705		1	0	A 10698864 /10698864

श्रेणी CLASS — JOURNEY CUM RESERVATION TICKET — से आरक्षित FRS-SC

उवाता बेंगलुरु सिटी जं. सिकंदराबाद जं.
BANGALORE CY JN SECUNDERABAD JN तक आरक्षित / RESV. UP TO 313

कोच COACH	सीट/बर्थ SEAT/BERTH	लिंग SEX	आयु AGE	यात्रा प्राधिकार T.AUTHORITY	रियायत CONC	आ.शु. R.FEE	श.प्र. S.CH.	सु.प्र. SF.CH	वाउचर रू. VOUCH. Rs.	कु. नकद रू. T.CASH Rs.
B4	1	LB	F 25	NV		20				1085

Rs.ONE ZERO EIGHT FIVE ONLY

RAJDHANI EXP BRD BANGALORE CY JN SCH DEP 30-01 20:20 ARR 31-01 07:35
313 04-11-2011 16:55 JET 1 VIA DMM

- ଯାତ୍ରାର ଦୂରତା କେତେ? _____
- ଯାତ୍ରାର ତାରିଖ କେତେ? _____
- ଏହି ଟିକେଟରେ କେଉଁଠାରୁ କେଉଁଠିକୁ ଯାତ୍ରା କରିହେବ? _____
- ଏହି ଯାତ୍ରା ପାଇଁ ଭଡ଼ା କେତେ ଦିଆଯାଇଛି? _____
- ଚାରିଜଣ ଯାତ୍ରୀ ଗଲେ ଭଡ଼ା କେତେ ଲାଗିବ? _____
- ଟିକେଟର ପି.ଏନ.ଆର. ନମ୍ବର କେତେ? _____

କ୍ୟାଲେଣ୍ଡର

ବର୍ଷକ 12 ମାସ। ତା' ଭିତରୁ କେତେକ 30 ଦିନିଆ ତ ଆଉ କେତେ ମାସ 31 ଦିନିଆ। ହେଲେ ଫେବ୍ରୁଆରି ମାସଟି 28 ବା 29 ଦିନର ହୋଇଥାଏ। ବର୍ଷର ପ୍ରଥମ ମାସ ଜାନୁଆରି ଆଉ ଶେଷ ମାସଟି ଡିସେମ୍ବର।

2023

ଜାନୁଆରି

ରବି	ସୋମ	ମଙ୍ଗଳ	ବୁଧ	ଗୁରୁ	ଶୁକ୍ର	ଶନି
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

ଫେବ୍ରୁଆରି

ରବି	ସୋମ	ମଙ୍ଗଳ	ବୁଧ	ଗୁରୁ	ଶୁକ୍ର	ଶନି
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28				

ମାର୍ଚ୍ଚ

ରବି	ସୋମ	ମଙ୍ଗଳ	ବୁଧ	ଗୁରୁ	ଶୁକ୍ର	ଶନି
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

ଏପ୍ରିଲ

ରବି	ସୋମ	ମଙ୍ଗଳ	ବୁଧ	ଗୁରୁ	ଶୁକ୍ର	ଶନି
30						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29

ମେ

ରବି	ସୋମ	ମଙ୍ଗଳ	ବୁଧ	ଗୁରୁ	ଶୁକ୍ର	ଶନି
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

ଜୁନ

ରବି	ସୋମ	ମଙ୍ଗଳ	ବୁଧ	ଗୁରୁ	ଶୁକ୍ର	ଶନି
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	

ଜୁଲାଇ

ରବି	ସୋମ	ମଙ୍ଗଳ	ବୁଧ	ଗୁରୁ	ଶୁକ୍ର	ଶନି
30	31					1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29

ଅଗଷ୍ଟ

ରବି	ସୋମ	ମଙ୍ଗଳ	ବୁଧ	ଗୁରୁ	ଶୁକ୍ର	ଶନି
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

ସେପ୍ଟେମ୍ବର

ରବି	ସୋମ	ମଙ୍ଗଳ	ବୁଧ	ଗୁରୁ	ଶୁକ୍ର	ଶନି
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

ଅକ୍ଟୋବର

ରବି	ସୋମ	ମଙ୍ଗଳ	ବୁଧ	ଗୁରୁ	ଶୁକ୍ର	ଶନି
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

ନଭେମ୍ବର

ରବି	ସୋମ	ମଙ୍ଗଳ	ବୁଧ	ଗୁରୁ	ଶୁକ୍ର	ଶନି
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

ଡିସେମ୍ବର

ରବି	ସୋମ	ମଙ୍ଗଳ	ବୁଧ	ଗୁରୁ	ଶୁକ୍ର	ଶନି
31					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

ଯେଉଁ ବର୍ଷକୁ 4ରେ ଭାଗ କଲେ ସମ୍ପୂର୍ଣ ଭାବରେ ଛିଣ୍ଡିଯାଏ, ସେହି ବର୍ଷର ଫେବ୍ରୁଆରି ମାସ 29 ଦିନିଆ ହୁଏ, ଯେମିତି କି 2016 ଓ 2020 ମସିହାରେ ହୋଇଥିଲା। ସେହିଭଳି 2024 ଓ 2028 ମସିହାରେ ମଧ୍ୟ ଫେବ୍ରୁଆରି ମାସ 29 ଦିନିଆ ପଡ଼ିବ।

ବର୍ଷକ 365 ଦିନ। କିନ୍ତୁ 29 ଦିନିଆ ଫେବ୍ରୁଆରି ମାସ ପଡ଼ିବା ବର୍ଷରେ 366 ଦିନ ହୁଏ।

ଆମେ ଜାଣୁ ସପ୍ତାହକ 7 ଦିନ। କ୍ୟାଲେଣ୍ଡରରେ ସପ୍ତାହର ପ୍ରଥମ ଦିନଟି ରବିବାର ଓ ଶେଷ ଦିନଟି ଶନିବାର। କ୍ୟାଲେଣ୍ଡରରେ ବର୍ଷର ସବୁ ମାସର ହିସାବ ଥାଏ- ଯେମିତିକି ସେହି ମାସରେ କେତେ ସପ୍ତାହ ଅଛି ବା କେଉଁ ଦିନ କେତେ ତାରିଖ ହେବ, ଇତ୍ୟାଦି।

ଆସ ଦିଆଯାଇଥିବା କ୍ୟାଲେଣ୍ଡରକୁ ବୁଝିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବା-

- ଏଠାରେ **2023** ମସିହା **ଅଗଷ୍ଟ ମାସର** କ୍ୟାଲେଣ୍ଡର ଦିଆଯାଇଛି। ଏଥିରେ ଥିବା ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର-

ରବିବାର	ସୋମବାର	ମଙ୍ଗଳବାର	ବୁଧବାର	ଗୁରୁବାର	ଶୁକ୍ରବାର	ଶନିବାର
			2			
6						
			16			
						26
				31		

କ୍ୟାଲେଣ୍ଡର ଦେଖି କୁହ-

- ଏହି ମାସରେ କେତୋଟି ରବିବାର ପଡ଼ିବ?
- ଅଗଷ୍ଟ ତୃତୀୟ ସୋମବାର କାଜଲର ଜନ୍ମଦିନ; ସେଦିନ ତାରିଖ କେତେ?
- ମାସର ଚତୁର୍ଥ ଗୁରୁବାର ଦିନ ତାରିଖ କେତେ?
- ସଗୁନ 19 ତାରିଖରେ ହଷ୍ଟେଲକୁ ଯିବ; ସେଦିନ କେଉଁ ବାର ପଡ଼ିବ?

- ଦିଲୁ 6 ତାରିଖରେ ଯାତ୍ରା ଆରମ୍ଭ କରିବ। ତା' ଯାତ୍ରା ଯଦି 15 ତାରିଖରେ ଶେଷ ହୁଏ, ତା'ହେଲେ ସେ ମୋଟ କେତେଦିନ ଯାତ୍ରା କରିବ?

  ଏକଥା ତୁମେ କେମିତି ହିସାବ କଲ?

  ପିୟୂଷକୁ ପ୍ରତି ଶୁକ୍ରବାର ଦିନ ଛୁଟି ମିଳେ, ତା'ହେଲେ ଏ ମାସରେ ତାକୁ କେତୋଟି ଛୁଟି ମିଳିବ?

- ଏହି ମାସଟି କେଉଁ ବାର ଦିନ ଶେଷ ହେବ?

ଶିକ୍ଷକ-ନିର୍ଦ୍ଦେଶ : ସହଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କୁ ପ୍ରେରିତ କରନ୍ତୁ, ସେମାନେ କ୍ୟାଲେଣ୍ଡର ସାହାଯ୍ୟରେ ଯେ କୌଣସି ଦୁଇଟି ତାରିଖ ମଧ୍ୟରେ କେତେଦିନ ଫରକ ଅଛି ଗଣି କହନ୍ତୁ।

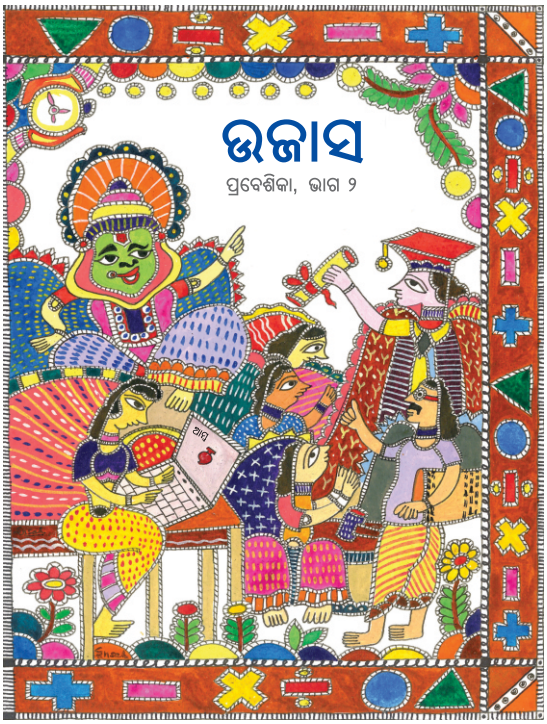
ବର୍ଣ୍ଣମାଳା

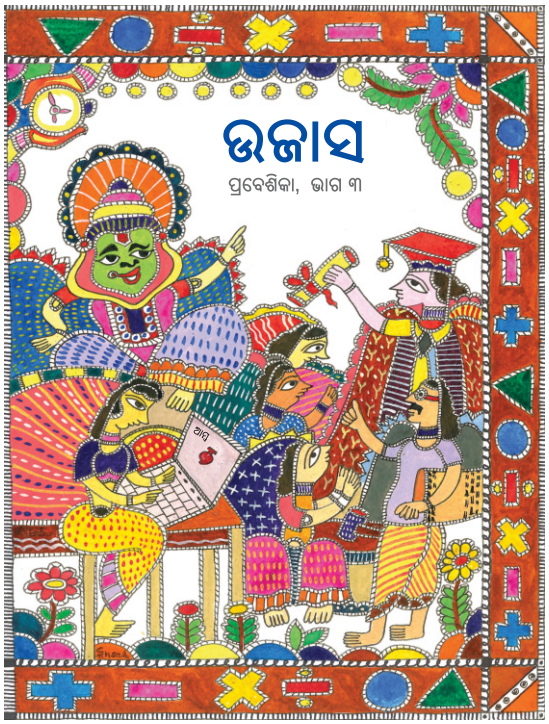
ସ୍ୱର ବର୍ଣ୍ଣ

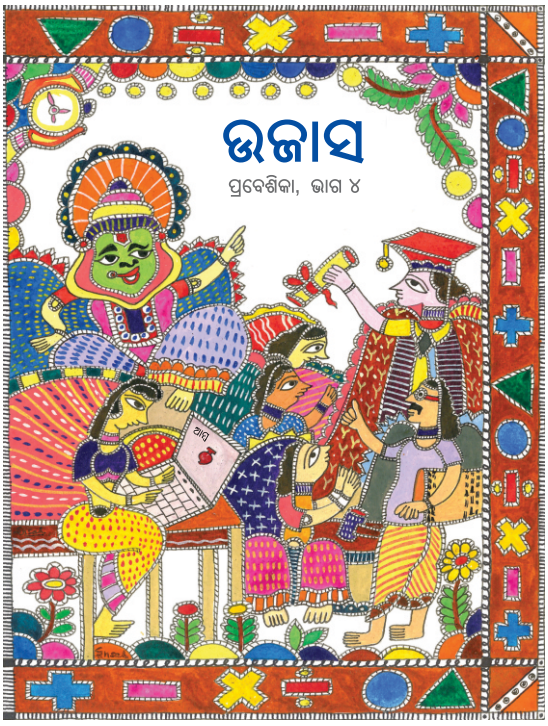
ଅ	ଆ	ଇ	ଈ	ଉ	ଊ
ଋ	ୠ	ଏ	ଐ	ଓ	ଔ

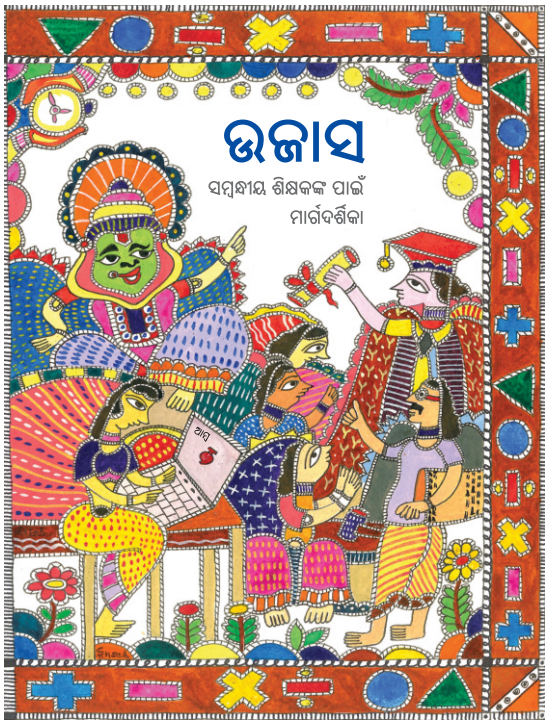
ବ୍ୟଞ୍ଜନ ବର୍ଣ୍ଣ

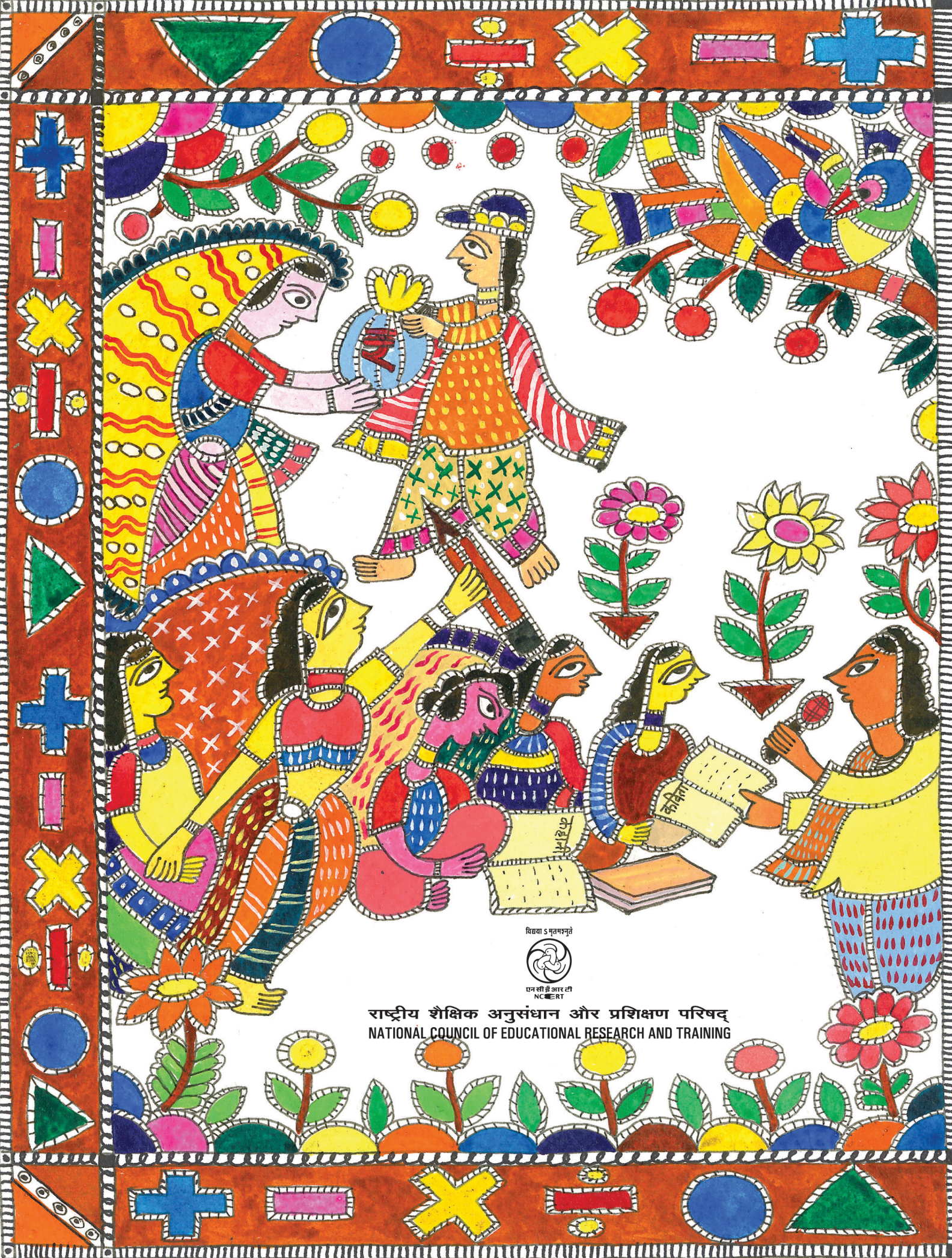
କ	ଖ	ଗ	ଘ	ଙ	ଚ
ଛ	ଜ	ଝ	ଞ	ଟ	ଠ
ଡ	ଢ	ଣ	ତ	ଥ	ଦ
ଧ	ନ	ପ	ଫ	ବ	ଭ
ମ	ଯ	ର	ଳ	ୱ	ଶ
ଷ	ସ	ହ	କ୍ଷ	ଡ଼	ଢ଼
ୟ	ଲ	ଂ	ଃ	ଁ	

ଉଜାସ
ପ୍ରବେଶିକା, ଭାଗ ୨

ଉଜାସ
ପ୍ରବେଶିକା, ଭାଗ ୩

ଉଜାସ
ପ୍ରବେଶିକା, ଭାଗ ୪

ଉଜାସ
ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପାଇଁ
ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା

विद्यया ऽमृतमश्नुते

एन सी ई आर टी
NCERT

राष्ट्रीय शैक्षिक अनुसंधान और प्रशिक्षण परिषद्
NATIONAL COUNCIL OF EDUCATIONAL RESEARCH AND TRAINING